

Brassói Lapok

Ára 5 lej

Szerda
1931 * február 18

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

39. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 5 lej

Károly király Bukovinában kezdi meg vidéki látogatásait

Bukarest, február 16.

A Curentul című bukaresti lap részletesen foglalkozik az uralkodónak azzal az érdekes tervével, amit a múlt hét folyamán hivatalos kabinetirodái közlemény jelentett be. E bejelentés szerint a hétben szünetelni fog minden királyi audiencia, mert Őfelsége vidéki körutra indul, hogy személyesen is tapasztalatokat gyűjtsön országa viszonyairól.

A Curentul most részleteket közöl erről az érdekes királyi elhatározásról. Értesülése szerint ezen a héten az

uralkodó Bukovinába utazik s ott tartózkodik egész héten keresztül.

Ez az út csak kezdete annak a nagy utazási programnak, amit az uralkodó maga elé tűzött. Célja ugyanis az, hogy lassan beutazza az egész országot s

mindenütt személyesen győződik meg elsősorban a parasztság helyzetéről.

A király vidékenként egy-egy heti időt szán erre a célra.

Érdekes, hogy az uralkodóval egyidejűleg Miklós herceg a katonai garnizonokat járja végig.

A Nemzeti Bank közgyűlésén támadták a francia pénzügyi szakértőt

Ura Lepadatu de egálták az igazgatóságba

Bukarest, február 16.

A Nemzeti Bank tegnapi közgyűlésén formán semmi érdeklődés nem előzte meg, legfennebb a nagyrésztvényeseket az igazgatósági tagokat érdekelte, az ügy, minthogy ezen a közgyűlésen szavazták meg a dividendákat és igazgatósági tagokat.

Egy intézet életében a közgyűlések rendszerint nem jelentenek többet, mint hogy a vezetők beszámolnak az elmúlt év eseményeiről, amelyek az illető intézetet közelebbről érintették és felosztják a jövőre várható bevételeket. Ez állhat egy magánvállalatnál, de nem egy olyan intézményre, amelyből nagyrészt függ az ország pénzügyi helyzete.

A nap közvélemény a Banca Nationala közgyűlésétől azt várta, hogy a már kibírtatlan pénzügyi állapotok megvál-

toztatása tekintetében valamilyen elhatározó lépés történik.

A közgyűlésen azonban mindössze anynyi történt, hogy

az egyik nagyrésztvényes vehemens támadást intézett a román pénzügyi ellenőrzésre delegált francia pénzügyi szakértők működése ellen, akik — a nagyrésztvényes szerint — elgáncsolják az ország konszolidációs törekvéseit.

A támadás ellen Oromulu bankormányzó szólalt fel, aki védelmébe vette a pénzügyi szakértőket, mondván, hogy a pénzügyi szakértőknek csupán konzultatív szerepük van és így tulajdonképpen nem befolyásolják a kormány pénzügyi politikáját.

A közgyűlés ezután újra kooptálta az igazgatóságba Lepadatu adminisztrátor deleguét, akinek a mandátuma lejárt.

hol van — hol nincs kölcsön

Állandósulnak a bajok a külföldi kölcsön körül

Popovici hallgat, a kormány ideges. Az utolsó pillanatban újabb követelésekkel léptek fel az angol bankárok

Bukarest, február 16.

A nagy román külföldi kölcsön körül állandósulnak a bajok. Egyik nap megvan a kölcsön, a másik nap pedig megint csak nincs kölcsön. A legutóbbi jelentések arról szóltak, hogy

csütörtökön este lezárultak a tárgyalások Párisban és már csak a kölcsön-szerződés aláírása van hátra.

Már úgy volt, hogy Mironescu miniszterelnök is vonatra ül, hogy Párisba utazzék a kölcsön-szerződés aláírására, minthogy a bankárok nem elégszenek meg Popovici ügyvéttől aláírásával.

Ez volt a helyzet szombaton.

Tegnap a kormány egész nap várta, hogy újabb értesítésre befusson és részletes tájékoztatást küldjön Popovici, azon-

ban

a párt értesítés nem futott be.

Emiatt meglehetősen ideges volt a hatalmat kormánykörökben.

A kormányhoz közelálló Lupta értesü-

is a csütörtöki lezárt tárgyalások után, újabb bajok keletkeztek a kölcsön körül.

A Lupta jelentése szerint az angol bankárok, a már befejezett tárgyalások után és a szerződés aláírása előtt újabb követelésekkel léptek fel, a melyek azzal fenyegetnek, hogy az eddig nehezen létrehozott megállapodást felborítják.

Hogy mik ezek a követelések, arról nem tesz említést román lapjaink, csak azt füzi hozzá, hogy a kölcsön-szerződés aláírása emiatt halasztást szenved és

lehet, hogy a kölcsönt csak a hét végén, vagy jövőhét elején lehet majd véglegesíteni.

Ugyanilyen értelemben ír a Curentul is.

A kormány reméli, hogy az angol követeléseket eliminálni lehet majd anélkül, hogy az eddigi megállapodásokat meg kelljen változtatni. A kormány optimizmusát azzal indokolja, hogy a francia kormány, mint eddig is, ezuttal szintén erősen támogatja a román kölcsön-szerződési törekvést.

Az eddig, hogy a kölcsön egyelőre nincs meg.

Megkezdtek a zsilvölgyi probléma tárgyalását

Bukarest, február 16

Az a vészjósló, elkeseredett izgalom, amely a Zsilvölgye munkásságában már a kirobbanás fokáig sűrűsödött, úgy látszik, megint felfigyeltette a kormányt erre a súlyos problémára. Azokra a hírekre, hogy a zsilvölgyi bányászok a sztrájk eszközehez folyamodnak, ha a bányatársaságok véghezviszik a február 15-ikére beígért bérleszállítást, a munkaügyi miniszterium ismét közbelépett és ma újra felvette azokat a tárgyalásokat, amelyeket pár héttel ezelőtt abba-

hagytak. Hatiegan miniszter elnöklete alatt a délelőtti újabb értekezlet vette kezdetét a munkaügyi miniszteriumban a zsilvölgyi bányamunkások egy küldöttségének a bevonásával, hogy megoldást találjanak a bányatársaságok követeléseitől előidéztet konfliktusban. A miniszterium reméli, hogy ez alkalommal sikerülni fog megegyezésre jutni olyan módon, hogy a munkások is engedményeket tegyenek mereven elutasító álláspontjukból.

Németországban Remarque, Franciaországban Dreyfuss

Valsin-Eszterházy leánya megkorbácsolta a Dreyfuss-szindarab francia fordítóját

Páris, február hó 16.

Néhány hónappal ezelőtt Budapesten is bemutatták Herzog és Rehfishc sztrák szerzők Dreyfuss kapitányról írott szindarabját, amely az Ördögsgözetére ártatlanul száműzött francia kapitány tragikus sorsát viszi a közönség elé.

Az izgalmas darabot most játsszák Párisban, még pedig

estéről-estére a legnagyobb botrányok között.

A nézőtérén minden előadásnál sok sovinszta francia diák jelenik meg, akik hevesen tüntetnek a szindarab tendenciája ellen.

Tegnap éjszaka aztán újabb kínos botrány játszódott le Herzog és Rehfishc darabja miatt, — ezuttal nem a színházban, hanem a fordító, Richepin ismert író lakásán. Richepinnél megjelent az

előadás után egy hölgy, aki úgy jelentette be magát, mint az egyik párisi színház tagja, akinek sürgős beszélőnivalója van az íróval. Amikor Richepin dolgozószobájába bocsájtották,

hirtelen korbácsot kapott elő és azzal többször a fordító arcába sújtott. Kiderült, hogy a merénylő nő Valsin-Eszterházy örnagynak, a Dreyfuss-per magyar származású főszereplőjének, Dreyfuss legnagyobb ellenségének leánya,

aki azért akart bosszút állani Richepinen, mert — szerinte — megbecsületlen formában mutatta be apja alakját.

Richepin, akinek csak nehezen sikerült kellemetlen éjszakai látogatójától megszabadulnia, Valsin-Eszterházy leányát feljelentette a rendőrségen.

Nem lehet megmenteni a spanyol dinasztíát

Madrid, február 16.

A Berenguer-kormány szombaton délután be-
következett lemondásával a spanyol politikai és rendszerváltság döntő szakaszába lépett. — Most válik el, hogy a ravasz Alfonz királynak sikerül-e újból megmentenie trónját és egyáltalán a monarchiát, avagy végre győzelmet arat az egyre hatalmasabb hullámokban felcsapó köztársasági mozgalom. A zűrzavar most még nagyobb az országban, mint bármikor eddig.

Spanyolország e sorsdöntő politikai fordulatának eddigi mozzanatairól alábbi távirataink számolnak be.

Nyomban a Berenguer-kormány lemondatása után Alfonz király megkezdte a tárgyalásokat a pártok vezetőivel. Ugyanekkor királyi rendelet jelent meg, amely a március közepére kiírt választásokat a továbbiakig elhalasztotta. Az ügyeket ideiglenesen továbbra is a Berenguer-kabinet vezeti.

A válság megoldását illetően a király tegnap többek között meghallgatta Jambo katalánai pártvezér véleményét, aki baloldali kombinációt javasolt. Az audiencia után a király felkereste Berenguer tábornokot és tájékoztatta a válság fejleményeiről.

Az eddigi tárgyalások során a kibontakozásnak két lehetősége alakult ki: vagy koncentrációs kormány, semleges elnökkel, vagy pedig baloldali kabinet, az alkotmányozó nemaggyűlést követelő táborából, mégpedig Sanchez Guerra elnöklete alatt. Sanchez Guerra viszont hallani sem akar arról, hogy kormányába olyanok is bekerüljenek, akik nem akarják az alkotmányozó nemzetgyűlés azonnali egybehívá-

sát. Tekintettel erre, Alfonz király tegnap délután távirátilag Madridba kérte Santiago Alba herceget, akit közvetítőként kíván felhasználni a két csoport között.

Amennyiben az első lehetőség mellett foglalnak állást, úgy a monarchikus kormány élére vagy Aznar tengernagy, vagy Alvarez kerül s a kabinetben részt fog venni a konzervatívok részéről Maura, a liberálisok képviselőjében Romanones gróf, a demokraták részéről pedig Garcia Prieto. Baloldali körökben azonban számolnak azzal, hogy Alfonz király ezuttal kénytelen lesz lemondani, mert az Aznarral és Alvarezvel való próbálkozásai nem fognak elégséges eredményre vezetni. Általános vélemény szerint ugyanis csakis baloldali kormány jöhet.

A köztársasági mozgalom ismét nagy lendületet vett. Sevilában súlyos összeütközések voltak a rendőrség és a köztársaságilag között. Valenciában kiszabadították a politikai foglyokat. A köztársaságilag „halál a monarchiára” jelszóval tüntetnek mindenütt.

Hogy a helyzet az országban mennyire kritikus, mutatja a vasutasok magatartása. — A vasutasszövetség tegnap ülést tartott s elhatározta, hogy nem fogadja el a Berenguer-kormány által felajánlott béremelést s ehelyett további követelésekkel sztrájkba lép. A vasutasok a köztársaságilagkal rokonszenveznek és elhárították a monarchista kormány megvesztegetési kísérletét.

A napokban derül tehát majd ki, hogy a Berenguer-kormány távozása megmentette-e Spanyolországot a forradalomtól, vagy ellenkezőleg, éppen szabad folyást adott annak.

OUSTRIC KÖRÜL

Irta: Márai Sándor

A francia parlament vizsgálóbizottsága ezen a héten Perquel urat hallgatta ki azoknak a honoráriumoknak ügyében, amelyek Perquel ur, mint a Capital című közgazdasági folyóirat főszerkesztője, olyan politikusoknak fizetett, akik lapjába cikket írtak. A parlamenti vizsgálóbizottság, mely permanensen ülésezik, hogy az Oustric-ügy a közóhajnak megfelelően, valamilyen kevésbé veszedelmes formában likvidálható legyen, kénytelen volt nagyon precíz kérdéseket intézni Perquel urhoz, aki Oustrictól állandó, busás sápot húzott tendenciózus közgazdasági hírek terjesztésért. Perquel elmondotta, hogy közönséges képviselőnek 50 frankot fizetett egy cikkért, Herriot például már ezret kapott, a Caillaux felvitte 5.000 frankra is egy-egy jól megírt cikkével, — persze, csak akkor, ha az írásműnek már pointje is volt.

Ezeknek a politikai cikkhonoráriumoknak ügyét a jobboldali francia sajtó hevesen tárgyalja. Ime, kiáltja az Ami du Peuple, a Liberté, az Intransigeant: itt van az a Herriot, aki állandóan fitogtatja integritását, s nem állal mégsem ezerfrankosokat zsebre venni közgazdasági lapoktól honorárium címén. S Caillaux, aki 5000 frankos nyilvánvaló baksist honoráriumnak mer nevezni érdekes cikk lehet az, amelyért lap ilyen összeget megfizet...

Ebben a gyanúsításban nincsen semmi különös, mert politika van mögötte: s felsőbb sugalmazásra olyan emberek irják, akik tolluk ugynevezett függetlenségét már régen eladták jelentékenyen kisebb összegekért, mint ezer frank, s amilyen gyakran csak lehetett. A francia sajtó nagyjátalánosan csakugyan oly rosszul fizeti munkatársait, hogy joggal tűnhet e skriblerok szemében gyanusnak az ezerfrankos cikkhonorárium, o'yan lapnál, ahol a legdrágább munkatárs se kapja a legparádésabb munkáért sem ennek töredékét. Catey ur egyik lapjában például, a Figaro-ban, csakugyan nem jelennek meg ezerfrankosokkal honorált cikkek, mert, mint a legtöbb francia kiadó, munkatársait ő is gyalázatosan rosszul fizeti. Ezer frankot egy közléstért utoljára talán csak Maupassant-nak fizettek a Figaro-nál, — igaz, hogy a lap akkor még nem volt Catey-é s ezer frank ezer igazi frankot ért, s egy Maupassant-tárca ugyancsak ezer frankot ért. A francia újságíró csak azt tudja, hogy szellemi munkáért a kiadó nem szívesen fizeti tul négereit.

Kapcsoljuk ki a politikát és nézzük meg a honorárium-problémát: a francia írók, újságírók szembeszökken szegénytelen fizetéseket kapnak ugyan a nagy lapoknál, de mindennapos tűnet az, hogy egy lap színházi, politikai, rendőri vagy közgazdasági munkatársa kétezer frank fizetést huz havonta s nagyon könnyű adóhivatali ellenőrzéssel is meg lehet állapítani, hogy a tizszeresét k'lti, dusgazdag ember lesz hamarosan, házakat, birtokot vásárol stb. Mind gazdagok ezek a firkászok, bár fizetésük minimális. Egyszerű elgondolni, hogy a különbözöket nem sorhonoráriummal, vagy éjszakai különmunkával keresték meg, hanem vastag sáppal, melyeket a kiadó jutlat nekik a hozott üzletek után. A francia sajtó erre a sáprendszerre van felépítve: egy-egy nagy lap belső munkatársának lenni azt jelenti, hogy a munkatárs eljelen kap egy borítékot, melynek tartalmából cselédit sem tudja kifizetni, s ugyanakkor felcsipeget a kasszáján jutalék címen tizezreket. A színház-rovat éppen ugy praktizálja mint az irodalmi, művészeti, politikai s külpolitikai. Minden lap üzlethajszolásra kényseríti embereit, — s el lehet képzelni, hogy nem valami egészséges és tiszta ez a sajtóatmoszféra, mely erősen emlékeztet már az amerikaiakra.

Ugyanennek a sajtónak egyik, még pedig a közismerten kommercialis hajlandósága csapatja, nagyokat üdöltöz most Herriot ezer s Caillaux ötezer frankja miatt. „Ezer frank már nem honorárium, hanem sápl!” — kiabálják egyhangulag. Első pillantásra, számszerűen, csinosan is hangzik ezer frank. De ha jobban megnézzük, nem csak az tűnik fel, hogy ezer frank ma mindössze 40 dollár, — ami nagyon szép pénz, költő kapja egy lírai

sóhajért — de mégsem több, mint egy amerikai rendőri riportert taxiköltsége valamilyen bootlegger riport alkalmából, vagy egy tizedrangú mozisztár napidíjának fele, vagy harmada, melynek ellenértékétől mindössze néhány grimaszt vág, s fehérre puderezi az orrát. Ezer frank sok pénz, ha munkával kell megkeresni, de vásárlóereje Franciaországban ma sem több, mint akárhol világon 40 dollárnak vásárlóereje — s az érdekes ebben az, hogy a szellemi munkát rögtön tulfizetettnek tekintik a publikum is, mihelyst több jár érte, mint koldusfillér. Mindenki hajlandó sápot gyanítani ott, ahol mindössze az történik, hogy egy tisztas multu, nagyképzetségű, elsőrangú politikus 40 dollárt kap olyan munkáért, mely speciális képességeket és tanulmányokat igényel, — s Herriot, tehát nem is kaphat becsületes uton 1000 frankot egy cikkért, mikor senki nem talál semmit abban a sokkal együgyűbb népség, morimemberek, boxolók, felhülye kabaréírók teljesítményeit sokszorosan magasabban fizetik. — „Ezer frank egy cikkért!” — hörög szemforgatva az a sajtó, mely gyakran mil-lióért sem tud leírni egy értelmes sort, s még kevésbé becsületeset. Politikai támadásra ad alkalmat Herriot ezerfrankos cikkhonoráriumát, — s végre is olyan ösz-szeg ez, melyért Wright kapi'ány a legbárgyubb fókáját sem lépteti fel szívesen egy estre. A fogalomzavar teljes S ugyan-azok a riporterek terjesztik, akik olyan összegért, amennyiért Herriot cikket ír, a telefont se veszik fel szívesen, hogy megzsaroljanak valakit.

A volt francia pénzügyminiszter, Raoul

Habsburg-restauráció az Anschluss ellen

Lyautey francia marsall hódoló levele Ottóhoz

Politikai és diplomáciai körökben rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak annak a ténynek, hogy Lyautey marsall, volt marokkói francia kormányzó, hódoló levelet intézett Ottó királyfihoz, mint a lotharingiai ház fejéhez.

Lyautey levele mögött politikai megfontolásokat sejtene és általános a vélemény, hogy a Habsburg-restaurációt az osztrák Anschluss ellen akarja kijátszani Franciaország.

Dr. Oncu Jacobot, Hunyadmegye prefektusát, sorozatosan elkövetett csalások lendítették ki a prefektusi székből

A prefektus és szubprefektus, nem létező hivatalszolgák nevében vettek fel fizetéseket és követték el a sorozatos csalásokat

Déva, február 16.

A nemzetipárt jelszava egykoron ez volt: tömlöcbe ültetni és puskacsó elé kell állítani a közpénzek kis- és nagy-tolvajait. Igaz, amidőn e jelszót hangoztatták, még nem ülték a husosfazék mellé, ők még semmit se lophattak, tehát csak a hatalmon levő liberális tolvajok ellen hangoztatták kegyetlen jelszavaikat.

Ahogy azonban hatalomra kerültek, nemcsak hogy tüstént megfélemlítettek „sokat trombitált” ígéretek beváltásáról, hanem ki-ki a maga helyén nyomban igyekezett még külön attrakciókat produkálni, mint aminőt elődje elkövetett.

Hogy nem voltak finnyások, nem válogattak az eszközökben, hogy prefektus és szubprefektus, még az u. n. kis piszkos csalásoktól se riadtak vissza, ennek pártját ritkító esetét rögzítette le, egy a dévai törvényszék vizsgálóbírája által meghozott és jelen pillanatban a kolozsvári táblai főügyész előtt fekvő vádirat, mely

dr. Oncu Jacob és dr. Rozvan István volt prefektusokat, továbbá Candrea Valer nyug. szubprefektust család büntetvével vádolja meg.

A vádirat szerint dr. Oncu Jacob 1929 december 1-től, 1930 év november hó 1-ig felvette egy Jacob Ceta nevezetű, a valóságban azonban nem létező személynek, mint hivatalszolgának fizetését. A nem létező hivatalszolgát a többi hivatalos közegekkel együtt bevezetette a fizetési iverbe, ott igazolta is működését és az e néven és címen kintalt fizetést, havonként rendszeresen fel is vette, sőt ezenkívül 1929. évben még karácsonyi

Péret, akinek személye körül az Oustric-skandalum felkavarodott, nem hajlandó többé megjelenni a parlamenti vizsgálóbizottság előtt, s ezt az elhatározását e héten levélben közölte a bizottság elnökével. A nagy per tehát dagad tovább, s hamarosan bíróság elé kerül. Péret sorsa a legkülönösebb. Személye iránt szánalom nyilvánul meg, még ha valószínűnek tesszik is, hogy gyöngye volt, vagy tévedett. Két év előtt még ugy emlegették, mint akinek komolyak lesznek esélyei a közelgő elnökválasztáskor, s minden úgy tűnt, hogy Doumergue után ő kerül az Elysée-palotába. Pártközi rokonszenveket lehetett észlelni körülötte, Péret csendes, személyében igénytelen, jóindulatú s politikailag képzett embernek mutatkozott be, aki sokmindent nem is ambicionált abból, amit terveztek s ami történt vele. Ismert dolog, hogy Péret felesége féktelen ambíciójának áldozata, — s nem annyira Péret, mint inkább Madame tört minden eszközzel az Elysée-palota felé, ő volt az, aki a kevésbé ambiciózus embert lankadatlanul hajszolta előre a politikában. Páris egyik első szalonját vitte, egy héten hét dínert adott, mindenkit maga körül vonta, aki Péret kocsiját tolhatta, s elsősorban persze egy siserehadat, s mindezt megfelelő anyagi eszközök nélkül, mert a férfi világéletében szegény és szerény ember volt. Péret a vacsorák áldozata, melyeket felesége adott. A miniszteri fizetés töredékét sem adta ki az asszony reprezentációs költségeinek, s így került a francia pénzügyminiszter egy nem egészen elsőrangú hírű francia magánbank, az Oustric-bank kötelekébe, mint jogügyi tanácsadó, a miniszteri fizetés tizszeresével dotált jogtanácsos, — legalább is az volt az intervallumban, mikor nem volt miniszter. Hogy aztán Péret honorálta-e, s hogyan honorálta Oustric áldozatkész-ségét, annak most kellene a bizottsági tárgyaláson kibogozódni. Aki beszélni tudna — Oustric — egyelőre ül és hallgat.

Őrizkedjétek a fertőző betegségektől

Egy, a gyártás közben kézzel érintett szappan sokszor tisztátalan, mert a kéz néha piszkos és a kézen levő bacillus nagyon könnyen a szappanra átvihető. A „Cadum”-szappant egészen gép gyártja és a kéz nem érinti egyáltalában gyártásának semmilyen fázisában. Tehát teljesen bacillusmentes. Ha meglátogatná a „Cadum”-szappangyárat, meggyőződne, hogy mily gondot fordítanak az egészségre, higiéniára és soha más szappant nem használja.

Péretnek mindenestre az asszony volt a veszte, — ami nem mentés, de amit Párisban, ahol titkos és nyílt nőuralom van, valahogy elnevezőben itélnék meg a jobban meg is értenék a férfiak. Az esetben nem kellett keresni a női, mert szemmel látható volt a katasztrófa első pillanatától, — az erőszakos, ékelem becsógyu. nagyakaratu francia polgár-asszony, aki a köztársasági hierarchia legmagasabb csúcsát veszi célá, s minden áron el akar jutni oda. A már nem fiatal, nyugtalan, egész tétellel játszó nő házard-partija az Oustric-per s minden, ami politikában mögötte van. A tét nagy volt: az Elysée-palota. Akárhogy is fejezik be a pert, Péret most már örökre vesztett, soha többé nem lehet az, akinek az asszony akarta. Párisban sajnálják. Hja, mondják, a nő. Mit is tehetett volna?

Itt megértik az ilyesmit. Évezredes tapasztalatuk van benne.

azon, hogy pártjuk uralma nem a kölcsönöket változtatta meg, a tolvajokat nem ültetik tömlöcbe és nem állítják puskacsó elé, mert elvégre nem kívánjuk — hogy önmagukat végezzék ki!

b. g.

A kolozsvári Mentő-sors játék VI. húzása

A húzást február 15-én délután tartották meg a következő eredménnyel:

50.000 lejt nyert: 44.323.
25.000 lejt nyert: 101.257.
10.000 lejt nyertek: 8625, 86855, 9908, 114606, 114700, 148805.
2500 lejt nyertek: 12642, 54725, 79749, 88774, 92522, 100285, 104526, 104874, 119860, 144996.
300 lejt nyertek: 53, 1445, 2005, 3332, 7867, 8415, 13440, 13479, 15300, 15359, 16999, 17110, 17945, 17962, 18088, 18320, 20155, 20727, 21372, 21805, 27060, 27948, 28226, 28848, 29566, 31793, 32982, 33848, 34372, 37947, 38818, 39567, 39682, 40195, 42934, 43244, 47783, 56015, 59542, 64001, 64101, 64156, 64932, 65420, 68188, 75479, 76233, 78532, 80546, 81853, 81942, 82364, 82523, 85602, 85848, 87118, 88769, 90007, 93726, 93767, 94214, 94506, 94933, 96682, 98452, 100815, 102901, 104210, 104446, 108059, 108151, 109261, 109621, 110368, 112019, 117691, 121404, 125338, 127638, 128628, 129065, 129136, 129659, 130222, 130799, 132001, 132595, 134049, 134272, 134306, 138137, 140100, 141991, 143035, 146631, 147532, 148394, 149462, 111895, 127107.
150 lejt nyertek: 1688, 1830, 2593, 2935, 4091, 4272, 4299, 4540, 7042, 8264, 8354, 8999, 10280, 11600, 11626, 13407, 15226, 15755, 18602, 20586, 20638, 25267, 26105, 26266, 26457, 26647, 26818, 31332, 32563, 33013, 33513, 35081, 39169, 40693, 45082, 45696, 46652, 51089, 53067, 53126, 53889, 54251, 54772, 56109, 56300, 56923, 57214, 57479, 60240, 63635, 65719, 69104, 70298, 71370, 73803, 76012, 76106, 77190, 78915, 82581, 84093, 89153, 90907, 91264, 92792, 96953, 98978, 104305, 106254, 106409, 106471, 108901, 109612, 110718, 114691, 114723, 116370, 117292, 117629, 118007, 119215, 119219, 121337, 122567, 122765, 122968, 129179, 130124, 132132, 134134, 134431, 134536, 134815, 138019, 138930, 140961, 141790, 141882, 147642, 148264.
Az 50 ezer lejt Korbács Károly nagyváradi újságíró nyerte meg.
Legközelebbi húzás március elsején.

EUROPA kávéház étterem,

Brassó, Kolostor-u 7
szombat, február 14-én este 8 órakor nyitják meg. — Kitűnő konyha, csapolt sör, elsőrangú borok. PUSZTAI Béla, uton alakított zenekarával.
Estenki tánc.

Megnyílt! z 294 Uj szálloda!
New-York
BUKAREST, CALFA GRIVITEI 143
(A Gara Nord mellett)
Egy ágyas szobák 100—120 lejig, kétágyas szobák 140—160 lejig, beleértve az összes illetékeket. Modern kényelem, központi fűtés, meleg és hidegvíz minden lakosztályban parkett, előzékeny kiszolgálás.
A tisztviselő és utazó utakra kedvezmény.

A Marosvásárhelyi Építőiparosok Szövetségének évi közgyűlése

Marosvásárhely, február 16.

A Marosvásárhelyi Építőiparosok Szövetsége tegnap, vasárnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését. Bustya Béla elnök megnyitó beszédében éles bírálatot mondott a városi tanács ellen, amely a nagy munkanélküliségben még egyáltalán nem gondoskodott a városi közmunkák megindításáról és így reménytelenül eszen az építőipar fellendülésére. A tárgypontok letárgyalása után megválasztották az új vezetőséget, amelynek elnöke egyhangú közfelkiáltással ismét Bustya Béla lett.

Ruhaszámlafizetés — revolverlövésekkel

Miskolc, február 16.

Szombaton délután 5 órakor a miskolci Szántó-féle ruháüzletben megjelent egy 22—24 éves fiatalember, aki szmokingot, télikabátot és egy öltöny ruhát vásárolt. A kiválasztott holmit felkültette a lakására azzal az ígérettel, hogy kivételkor a teljes számlát kifizeti. Két alkalommal vitte fel a csomagot a fiatalember lakására s amikor a számla kifizetését kérték,

a fiatalember revolvert rántott s rálőtt az egyik alkalmazottra.

A golyó a segédnek csak a kalapját lyasztotta keresztül. Ez társával együtt megfutamodott s ekkor a különös vevő meg egyeztetés utánuk lött. Néhány perc múlva a revolveres számlafizető is nyomtalanul eltűnt és a rendőrség a megadott címen már hiába kereste. A 170 cm. magas, szikár, gyorsbeszédű, barnaszemű keskenyajkú fiatalember kézrekerítésére rádióközlést adtak ki az ország összes rendőrhatalóságaihoz.

Sarassani cirkuszigazgató is megpályázta a berlini főpolgármesteri állást

Berlin, február 16.

A német főváros lakossága most készülődik a megüresedett főpolgármesteri állás betöltésére. Külön érdekessége a berlini főpolgármesterválasztásnak, hogy a megüresedett méltóságra Stosch-Sarassani János cirkuszigazgató is beadta pályázatát. Amikor a berlini politikai körök értesültek Sarassani lépéséről, tréfásan fogadták a dolgot, s úgy magyarázták a cirkuszigazgató pályázatát, hogy csak reklámot akart csinálni a vállalkozásának. Sarassani most új beadványt küldött a berlini városi tanácshoz abban nyomatékosan kifejtette, hogy pályázása nagyon is komoly, sőt már terveket is dolgozott ki a válsággal küzdő városi adminisztráció megmentésére. Beadványában összehasonlította a cirkusz igazgatását a világváros közigazgatási nehézségeivel s megállapította, hogy a különbség nem is olyan óriási a város és a cirkusz vezetése körül. Ajánlkozának komolyságát azzal is aláhúzta, hogy Barnum, a híres cirkuszigazgató is főpolgármester lett egy amerikai városban. Berlin most már nem kételkedik Sarassani direktor pályázatának komolyságában, sőt sokan a győzelmét is biztosra veszik.

Jonescu tábornok és a nyelvrendelet

Bukarest, február 16.

Minden kisebbségi pártnak általános felháborodást kellett keltetni Jonescu tábornoknak, a CFR vezérigazgatójának tegnap kiadott nyelvrendeletre, mely szerint a vasút hivatalaiban a román nyelv kötelező és idegen nyelven csak tolmács közvetítésével szabad még a felekkel is beszélni.

Ez a rendelet még a román sovíniszta sajtó felháborulását sem váltotta ki és még a legszélsőbb jobboldali lapok is, melyek máskor, hasonló kisebbségeket érintő ügyekben hangos és heves hangon foglalkoznak minden tényt, most néhál hallgatással, minden kommentár nélkül fogadták a rendeletet. Ebből is világosan látszik, hogy a tábornok ur egy kissé túlméltatott a határon, melyen szabad lett volna elmondania.

A helyzetet a legjobban még az Adeverul váltotta meg a nyelvrendelettel kapcsolatban, amely a következőket írja:

A rendelet meghagyja, hogy ezentul minden idegentelenek beszéljen a vasutakon. Idegenek Ha a külföldön is hasonló rendeleket adnak ki, — úgy megjárjuk. Mert ebben az esetben a külföldre utazunk, — legalább tíz tolmácsot kell magunkkal vinni.

Mária királyné 2 ezer lej sürgős segítséget küldött egy nyugdíjba hajszolt köztisztviselőnek

Marosvásárhely, február 16.

Gál István pénzbeszédő volt a marosvásárhelyi városi tanács műszaki hivatalában. Néhány hónappal ezelőtt váratlanul nyugdíjba küldötték. A nyugdíjazásnak olyan jellege volt, hogy Gál István joggal hihette, hogy hajsza, vagy személyes bosszu eredményeként ütötték ki kezéből a mindennapi kenyeret.

Hetekig járt és kilincselte a maga ügyével fórumtól-fórumig, amíg végre tegnap nevezetes változás történt.

Távirati utalványt kézbesített számára a posta. Nem is annak örült meg Gál István, hogy az utalványon 2000 leje érkezett, hanem inkább az a körülmény, hogy honnan és kitől érkezett a pénzküldemény.

Két rejtélyes gyilkosság Bukaresztben

Két késszurás, amely két ismeretlen férfi azonnali halálát okozta

Bukarest, február 16.

Bukarest külvárosi köréit két háborzongató, különös körülmények között végrehajtott titokzatos gyilkosság tartja izgalomban.

Az egyik gyilkosság az úgynevezett Tei városrészben történt. A kora reggeli órákban a koránkelő járókelők egy 55—60 év körüli férfi holttestére bukkantak az utcán.

A halott mellén borzalmas késszurás éktelenkedett, amely orvosi megállapítás szerint rögtön halált okozott.

A kiszállott rendőri bizottság még a személynazonosságot sem tudta megállapítani, mert az áldozat zsebeiben semmiféle utbaigazító okmányt nem talált. A közelben lakók közül sem ismerte föl senki a szerencsétlen öregező férfit, akit a halál minden valószínűség szerint váratlanul és villámgyorsan érthetett, mert a kiküldött detektívek a legalaposabb kutatással sem fedezték fel a küldelőt.

Csődbe kergették a Hegyaljai Takarékpénztár Rt.-ot Száz százalékos kiegyezési lehetőség ellenére rendeliék el a csődöt a gyoroki kisbank ellen

Arad, február 16.

Röviden beszámoltunk arról, hogy az Arad melletti Gyorok bankja, a Hegyaljai Takarékpénztár Rt. fizetési nehézségek közé jutott és, hogy hitelezőivel egyezségi tárgyalásokat kezdett az igazgatóság, amely a legbiztosabb mederben folytak, minthogy a bank 80—100 százalékos kiegyenlített helyezett kilátásba.

A készülő egyezséget azonban megkontreminalta az ügyvédi kapzsiság, a mely végül is csődbe kergette az egyezkedni akaró bankocskát.

A Hegyaljai Takarékpénztár szinte kizárólag kisemberek kölcsönügyletével foglalkozott. Ha valakinek elhullott a tehene, elment a bankhoz, váltót adott, vagy betábláztatta házát, földcsékjét, azután meg volt a kölcsön.

Időközben azonban egyre zuhant az ingatlanok ára s egyszerre kiderült,

A feladó pedig nem más, mint Mária királyné.

Ő küldött 2000 lejt az állásából igazságtalanul kitűrt Gál Istvánnak gyorssegélyképpen, hogy ne szenvedjen olyan borzalmas szűkséget addig is, amíg az arra illetékes hatóságok ügyét a törvények szellemében és az igazságosság elve alapján elintézik.

Gál István számára a felséges asszony nemeslelkű cselekedete az őszinte emberi irgalom gesztusa lehet. De a Gál István ügyét intéző hatóságok számára ez a 2000 lejes távirati utalvány bélyeg, amely elég világosan és érthetően állítja pellengérré a sívár közönyt, a vidéki basáskodás és a rosszindulatú hatalmi örület sáfárjait.

mek semmi nyomát a vérbefagyott holttest körül.

A rendőri bizottság még be sem fejezte az ezzel a gyilkossággal kapcsolatos jegyzőkönyvét, amikor újabb, teljesen hasonló körülmények között végrehajtott büntényről kapott jelentést. A másik áldozat a Rohovei-utcában feküdt.

Ennek a zsebében sem találtak semmit's ezt is villámgyorsan, orvul szurhatta le a bestiális tettes.

Mellében még ott volt a hatalmas kés, a mely a halált okozta s amit a gyilkos minden jel szerint első áldozata kivégzésénél is használt.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be az ismeretlen tettes kézrekerítése érdekében. Egyelőre azonban semmi biztos nyom sincs. A detektívek csak arra a valószínűségre támaszkodnak, hogy a tettes valami elkeseredett csavargó lehet, aki végső megszorultságában válogatás nélkül csap le a sötét külvárosi utcák magányos járókelőire.

rendelték a csődöt. És mit tesz Isten? Véletlenül dr. Miclosi Emil lett a csődtömeg gondnok!

Körülbelül háromszáz betétesről és hitelezőről van szó.

Ezek most — Miclosi ügyvéd ur taktikázásai és csődtömeg gondnoki ambíciói következtében — sirhatnak a pénzük után.

Csődből másnak, mint a csődtömeg gondnoknak, még nem volt haszna. De remélhetőleg a temesvári tábla, amely előtt az ügy fekszik, most majd Miclosi urat fogja megkontreminalni és megfogja semmisíteni az elsőfokú csődbíró határozatát, minthogy a csődre más ok, mint Miclosi csődtömeg gondnoksága — nincsen.

Összeírják a közadósságokat

Bukarest, február 16.

Még 1929 nyarán megszavazta a parlament a miniszteriumok szerveztéről szóló törvényt. Ez a törvény előírja többek között egy létesítendő hivatal felállítását, melynek feladata az ország összes állami, városi és községi hivatalainak, valamint autonóm intézményeinek kötelezettségeit, tartozásait nyilvántartani és ellenőrizni.

A törvény szerint ezeket az adósságokat telexkönyvszerűen vezetik be egy, úgynevezett: közadósságok nagy könyvébe és abban minden közadósságot illető változást átvezetnek.

A pénzügyminiszterium tegnap kelt körrendelete a most végrehajtásra kerülő törvény alapján elrendeli, hogy az összes állami hivatalok, miniszteriumok, prefekturák, polgármesteri intézmények írják össze kötelezettségeiket és közöljék azt a legfelsőbb számvevőség mellett létesített úgynevezett közadósságokat ellenőrző hivattal.

A hivatalok kötelesek bejelenteni összes szerződéseiket és kölcsönmegállapodásaikat akár belföldi, akár külföldi vonatkozásuknak valamint a kölcsönök törlesztésének táblázatait. Kötelesek kimutatást készíteni a kibocsájtott kötelezvényekről és azt beküldeni.

A kimutatások beküldésének határideje a törvény kihirdetésétől számított három hónap. A jövőben minden hivatal tartozik háromszor egy évben pontos kimutatást betérjeszteni minden előállott változásról, valamint minden év végén elkészíteni az összes tartozások helyzetképét és azt egy hónapban belül betérjeszteni.

Április 1-én 165 tábornokot és más magasrangú tisztet nyugdíjaznak

Bukarest, február 16.

A szenátus legközelebbi ülésén kezdik meg annak a törvénynek a letárgyalását, mely arra vonatkozólag tartalmaz intézkedéseket, hogy a hadsereg tagjai milyen polgári funkciókat tölthetnek be.

A törvénytervezet letárgyalása viharosnak ígérkezik, tekintve, hogy a liberális párt határozottan ellene van annak, hogy a hadsereg tagjai a jövőben polgári állásokat töltsenek be. A liberális párt ezt az ellenállást azzal indokolja, hogy a mennyiben a hadsereg tagjai egyes polgári funkciókat töltenének be, úgy elkezdene politikáltni, ami állambiztonsági szempontból veszedelmesnek ígérkezik.

Ugyanezen törvény szabályozza a tisztek szolgálati korhatárát is. A törvényjavaslat szerint április elsején teljesen reorganizálják a hadsereget olyképpen, hogy 165 tábornokot és sok magasabb-rangú tisztet nyugdíjaznak.

Politikai körökből kiszivárgott hírek szerint az ellenzék ezt a nyugdíjaztatási létszámot kevének tartja.

Meglesz a Nemzetközi Agrárbank

Páris, február 16.

Amint ismeretes, a Népszövetség egy bizottságot küldött ki, hogy tanulmányozza egy nemzetközi agrárbank felállításának lehetőségeit. A bizottság Párisban ülésezett és javaslatával most készült el. A bizottság véleményezésében kíváncsatosnak és lehetségesnek tartja a nemzetközi agrárbank felállítását, melynek közvetítő szerepe volna a nyugati pénzpiacok és közép- és keleteurópai agrárállamok jelzálogbankjai között.

Az elképzelés szerint az intézet 5 millió dollár alaptőkével kezdene meg működését, amelyet fokozatosan 50 millió dollárra emelnének fel. A Nemzetközi Agrárbank Genfben, a Népszövetség elnörsége alatt működne.

A bizottság javaslatát a májusi népszövetségi ülés fogja letárgyalni.

Telef. 518.
MODERN MOZGÓ
BRASSÓ

Hétlőn utoljára :
Német beszélő filmszenzáció !

A legnagyobb sport-filmszenzáció !

Csodás természeti felvételek :
Siverseny attrakció :

„Fehér hegyek fia“

(SOHN, DER WEISSEN BERGE)

Főszerepben : LUIS TRENKER (skibajnok) és MARIA SOLWEG.

WESTERN ELECTRIC beszélőgép !

Jön a
„Titokzatos szerelem“

társadalmi dráma

BETTY AMAN és B. SAMBORSKY-val.

Jön :
Lon Chaney-vel

A viharexpress

Ujabb autós banditatámas a főváros közelében

Hét autó utasait fosztották ki a vakmerő utonállók

A legkisebb ellenállásra véresre verték az áldozatokat

Bukarest, február 16.

Tegnap este tíz órakor a bukaresti sziguranca telefonján izgatott hang jelentkezett. Petresti község jegyzője volt a beszélő, aki

azonnali segítséget kért egy vakmerő rablóbanda üldözésére, mely a község mellett levő országúton számos autót feltartóztatott és kifosztott, majd az éjszaka leple alatt elszárgult a zsákmánnyal.

A sziguranca nyomban érintkezésbe lé-

pett a csendőrséggel és a fővárosi rendőrséggel. Nicoleanu tábornok, a csendőrség parancsnoka utasítására azonnal csendőrség vonult ki a rablás színhelyére, a Bukarest-ploesti országút 21 számú kilométerjelző kövéhez, hogy a vakmerő rablókát üldözze be vegye. Egyben utasították telefonon a környező falvak összes csendőrségeit az utak megfigyelésére. Mialatt az intézkedések folytak, a bukaresti rendőrségre megérkeztek a vakmerő rablótámadás első áldozatai is, hogy feljelentésüket megtegyék.

Hogyan történt a rablás

Tegnap este kilenc óra után a fővárosi „Taxico” autóvállalat egy autóbussa haladt a Bukarest-ploesti országúton utasokkal megrakodva. Mikor Treilulele és Petresti községek között, a 21 számú kilométerjelzőkövet elérték, a soffőr váratlanul megállt. A reflektorok fényében ugyanis észrevette, hogy

az országúton keresztben egy csukott automobil áll.

Abban a hiszemben, hogy az autót valami baj érte, segítségére akart sietni.

E pillanatban azonban az autót már körül vette öt fegyveres alak, akik az árok felől bukkantak elő.

A banditák gyorsan munkához láttak. Az utasokat felszólították, hogy értéktárgyaikat és tárcáikat adják át. Az utasok között nagy rémületet keltett a banditák megjelenése és fellelése, különösen mikor tapasztalták, hogy a támadók a legkönyörtelenebbül járnak el.

Aki a felszólításnak nem tett nyomban eleget, vagy habozott, azt késsel, puskatussal, revolveraggal kényszerítették és többeket megsebesítettek.

Időközben megérkezett ugyanennek a társaságnak egy másik autósza, mire a banditák közül kettő revolverével sakkban tartva az első autóbuss közönségét, folytatta a fosztogatást, míg a többi három az újabban érkezett autót kifosztásához látott, ahol hasonló erővel lépnek fel és az utasok közül kettőt itt is megsebesítettek. Mialatt ezekkel végeztek, a helyszínre érkezett egy újabb autó, amelyet megállásra kényszerítettek. A soffőr megállt, mire az egyik bandita odalépett az autóhoz. A soffőr csak most ismerte fel a helyzetet és mozdulatot tett, hogy tovább hajtsa, azonban erre

revolveraggal úgy fejbevágták, hogy eszméletlenül bukott le az ülésre.

Ezt látva az autó utasai, egy nőnek és egy kapitány, közbe akartak lépni, mire a rablók megtámadták őket és mindkettőjüket megsebesítették.

Ezután az összes utasokat sorakoztatták és nyugodtan neki láttak a megmozgatásnak.

Sorra elszedték az utasoktól tárcáikat, ékszereiket. A motozás alatt még két autó érkezett a helyszínre, melyeknek utasaival hasonlóan bántak el.

Amikor a munkájukat befejezték, két bandita nekilátott, hogy

a már hétre szaporodott és kifosztott autók dinamóit leszerelje, hogy ily

módon megakadályozzák az esetleges üldözést.

A munkát gyorsan és szakszerűen végezték el, úgy, hogy ebből arra lehet következtetni, hogy autószerelők, vagy soffőrök voltak. Amikor ezt a munkát befejezték, gyorsan felszedelőzködtek és az utasokat az uton hagyva, gyorsan elhajtottak.

A kétségbeesett utasok egy ideig táncstalanul várakoztak az uton, míg kis vártatva megérkezett a 12.942 számú autót, melyet megállítottak és kérték, hogy pár utast vigyen a legközelebbi csendőrségre. Így értesült a petrestii jegyző az esetről, aki telefonon jelentést tett a bukaresti sziguranca felé.

Az üldözés.

Jon. C. Pere, a 12.942 számú autó tulajdonosa, aki elsőnek érkezett a bukaresti rendőrségre, hét kifosztott utassal, és aki közben értesítette a petrestii jegyzőt, elmondta a rendőrségen, hogy a kifosztottak csoportjához éppen akkor érkezett, amikor a banditák éppen eltávoztak. Közeledett az utasok csoportjához, amikor

egy kapitány állt elébe, akinek fejéből csurgott a vér.

Ekkor megdöbbenve látta, hogy az utasok közül számosan meg vannak sebesülve, legtöbben a fejükön. A kapitány néhány szóval elmondotta, hogy mi történt, mire Jon Petre gyorsan felvett az utasok közül hét férfit és teljes sebességgel az autós banditák üldözésére indult. Otopeni község magasságában azonban defektus érte az autójukat, mire a gummit kicserélték, belátták, hogy a banditák autója tulságosan nagy előnyt szerzett és így elhatározták, hogy petrestii jegyzőre és onnan a fővárosi rendőrségre mennek.

Petre Jon és a vele levő utasok még elmondták, hogy Otopeni előtt, mielőtt autójukat a gummi defektus érte, olyanira megközelítették az autós banditákat, hogy reflektoruk fényében azt hitték, elolvashaják az előttük haladó autó számát. Azonban a banditák már előre levették a kocsijukról a számot. A banditák autója valószínűleg Chevrolet kocs volt.

Nicoleanu tábornok intézkedésére nyomban csendőrpátrullok indultak el Baneasa és Otopeni környékére, hogy kikutassák az egész vidéket, mert azt hiszik, hogy a banditák ezen a környéken húzódtak meg.

rázdálkodó banditát.

Az utasoktól a rablók több mint negyed millió lej készpénzt szedtek el, azonkívül tekintélyes értékű értéktárgyat. A hatóság még az éjjel folyamán kivonult a helyszínre, hogy a vizsgálatot megkezdje.

Ma reggelig még semmi nyoma a banditáknak, akiket az egész környéken lázasan kutatnak.

Minden fájdalmat, rheumát, idegfájást, zsábat, isiást, fogfájást, miórént, izületi gyulladásokat, mirigydagánatokat, gyulladásos folyamatokat megszüntetnek a „Radiogen védiegyű” valódi radium-kompresszek. Kompresszek ára 450 - 1800 lejig Krafft & Herberth, Brassó.

Egy órán belül

torokgyulladást és influenzát kaphat, mert fertőzésnek mindenkor ki van téve. Védkezze!

Panflavin - pasztillákkal. A hatás biztos és tartós.

Ujra tüntetésre készülnek a budapesti munkanélküliek

Budapest, február 16.
A magyarországi szociáldemokrata párt vezetői szombaton délután kihallgatáson jelentek meg Bethlen István gróf miniszterelnöknél, akivel a munkanélküliség enyhítésére és leküzdésére szükséges intézkedések felől tanácskoztak. A szociáldemokrata vezeték és a miniszterelnök tárgyalása 3 óra hosszat tartott és mégsem hozta meg a teljes eredményt. A szociáldemokrata párt ugyanis soronkívüli munkanélküli segély kiutalását kérte s ezenkívül követelte a közmunkák gyors megindítását. Bethlen miniszterelnök kifejtette, hogy fedezet hiányában gyorssegélyt a munkanélküliek számára nem adhat a

kormány, ellenben rövidesen kiírják az Erzsébet-sugárút és az óbudai munkáslakások építésének és más közmunkák kiírását.

Itt említjük meg, hogy Budapestre tegnap olyan hírek terjedtek el, hogy a munkanélküliek február 25-én nagyszabású tüntető felvonulásra készülődnek. A Reggeli Újság értesülése szerint a budapesti rendőrfőkapitányságnak van tudomása a készülő tüntetésről, amelyre kommunisták szerveznek meg a munkanélküliek között. A rendőrség minden megtesz a rendzavarások megelőzésére, aggodalomra azonban nincsen ok, mert az ilyen előre bejelentett tüntetések rendszerint simán érnek véget.

Szerdán este újra megnyílik a bukaresti magyar színház a „Transilvania” színpárfelyiségeiben

Bukarest, február 16.

Majdnem kététheti szünetelés után a bukaresti magyar színház újra megnyitja kapuit. Szerdán este a Boulevard Elisabetá-n levő Transilvania színházhelyiségben kezd meg előadásait Kovács Imre társulata és most megint csak a bukaresti magyarság támogatásából függ, hogy az új színházhelyiségben működni kezdő magyar színház fenn fogja-e tudni tartani önmagát.

Két hét előtt, amikor a magyar színház az Amicitia teremben kénytelen volt beszüntetni az előadásait, megalakult a bukaresti magyar színpártoló egyesület. — Megindult a gyűjtés, hogy a fővárosi magyarok áldozatkészségéből hozzák össze a színház fenntartásához szükséges anyagi bázist. A színpártoló egyesülethez fűződött remények azonban nem hozták meg a kívánt eredményt. Ennek elsősorban az volt az oka, hogy a Szent István társulat körli csoportosult magyarok, — akiknek legnagyobb része még a háború előtt Bukarestben telepedett magyarokból áll, — nem vettek részt a színpártoló munkájában. Nem akarjuk ez alkalommal kutatni, részletezni, hogy mi volt az oka ennek, csupán egyet kell leszögeznünk: mindaddig életképtelen lesz a bukaresti magyar színház, míg a fővárosi magyarság teljes egészében nem támogatja ezt az egyetlen bukaresti magyar kulturintézményt.

Tizenötezer kutyát szedtek össze a bukaresti sinterek

Látogatás a nagy állathalálfüzemben

Bukarest, február 16.

Künn a Dambovitá partján, nem messze a vágóhidtól van a gypmester-intézet, vagy helyesebben mondva a sinter-telep. Innen indulnak ki a kóbor uutyák összefogására a hurkosbotú cigánylegények és itt végzik pályafutásukat a törvényszabta határidőn belül ki nem váltott ebek.

—Az intézetnek — melyet Georgescu állatorvos vezet, — hivatása küzdeni a veszteség ellen és összegyűjteni a főváros területén az állati hullákat, melyeket ipari célra használnak fel. Megtudtuk, hogy

az elmúlt évben Bukarest utcáin tizenötezeröttszázötvennégy kutyát fogtak melyekből ötezerhatszázöt garzálék kiváltak.

Ez évben már közel két ezer kutya került a telepre.

Azokat a kutyákat és macskákat, melyek embert vagy állatot haraptak meg, a telepen megfigyelés alá veszik, amely tizenöt napig tart. A megfigyelés alatt levő állatokért napi 50 lej kell fizetni. Az állatok elég tágas ketrecekben vannak és ellátásuk is megfelelő.

Veszett kutya, vagy macska által megharapott állatokat a telep emberei elviszik és három hónapig megfigyelés alatt tartják.

A lefogott kutyákat, ha az intézet ve-

tősege úgy találja, beoltják veszettség ellen természetesen a tulajdonos költségére. Az oltás csekély 200 lejbe kerül.

Az elmúlt évben 89 veszettséget állapított meg az intézet.

A telepre egyébként 1245 ló, 21 csikó, 3 öszvér, 5 szamár, 84 ökör, 43 tehén, 14 borjú, 31 bivaly, 110 juh, 2 kecske, 163 disznó, egy hatyu, hat liba, egy kakas, 25 tyúk hullája került az elmúlt évben, valamint 10.487 romlott hal és 500 kg rák.

A vágóhidról a telepre hoztak 164.900 kg. állat belső részt és 492.247 kg. húst, melyet a hatóságok fogyasztásra alkalmatlannak találtak.

Mindezekből 38.445 kg. szappan, zsírt, dékót és 148.326 kg. állatport készítettek. Az állatport kilogrammonként 7 lejre, a madarak és disznók táplálására adták el. A szapansziradékok kilójáért 28 lej kaptak az intézet, mely az állathalálért is tekintélyes összeget könyvelt el.

Akar Ön milliomos lenni?

Vegyen 100 lejért cluji Mentő sorsjegyet!

VII. osztály HUZSA Mircius I-én.

Főbizományos: DRZSY GÉZA, nyug. ig. ani. 0. Sz. 2031

Brasó, Közép-utca 163.

Főbizományos Bukurestben: Schöberger Jenő

Bulevardul Marla 90.

Videki rendeléseket 117 lej előzetes beküldés ellenében még az egyes húzási napokon és közli a sorsjegynyomda, Kolozsvár, S. r. Memorandumul 16. — Következő húzások március 15. és április 1-én.

SZÉKREKEDES NÉL
a CHATEL GUYON-i természetes sókból készült
MIRATON PASZTILLÁK
fájdalom nélkül könnyebbít meg a bel-k működését.
Romániai vezérképviselőt:
I. DILLAN, București, Str. Pifa Moșu 4.

Ehesen és lerongyolva jönnek haza a magyar bányászok Franciaországból

Kiutasították az összes magyar, német és olasz munkásokat

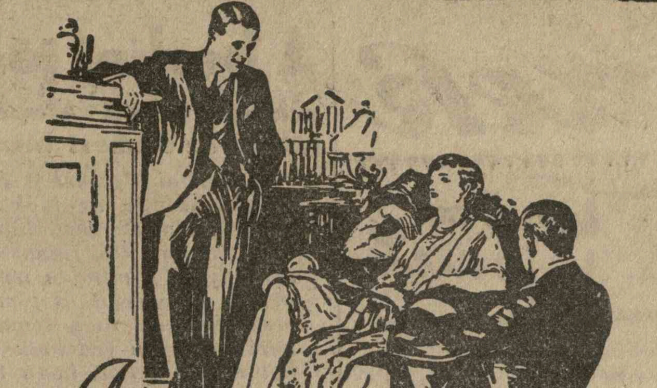
Az erdélyi kivándoroltak egyelőre még dolgozhatnak

Sopron, február 16.
Néhány nap óta Sopronon keresztül tömegesen érkeznek vissza Franciaországból az ottani bányákhoz kivándorolt magyar munkások. A szerencsétlen emberek rettenetesen el vannak csigázva és le vannak rongyolódva. A visszaérkezett magyar bányászok elmondják, hogy a francia bányavállalatok már kezdettől fogva kíméletlenül bántak velük, legutoljára pedig valamennyiüket, ezenkívül az összes német és olasz bányászokat elbocsátották és kiutasították az országból.
A bányavállalatok odáig mentek színtelenségükben, hogy a hazájukig való visszautazás költségét levonták az utolsó bérükből.
A magyar bányászok szerint az Erdélyből kivándorolt román állampolgárságú magyar társaik egyelőre még dolgoznak, az ellenszenv azonban velük szemben is nő és nincsen kizárva, hogy az ő kiutasításukra is sor kerül.

A világhírű Jouhaux és mefisztói mosolya

Tanulságos beszélgetés a francia munkásság, a német munkaadók és az angol kormány képviselőjével a munkanélküliség megoldásáról. „Jó... de mi az a dumping?” A kormányoknak kell a cselekvés terére lépni!

Genf, február 16.
A Bureau International du Travail égisze alatt napok óta tanácskoznak a munkaadók, munkások és kormányok kiküldöttei a munkanélküliség megoldásáról.
A legszívesebb figura ebben a különös nyüzgésben Léon Jouhaux-é a hírneves francia munkásvezér. Fauszt Mefisztójára, vagy talán örököse gondolkunk, mikor szembeálunk a hatalmas termetű szociális vezérrel. Hosszúkarú arca egy III. Napoleon-formájú kedélyes kecskeszakállban végződik és eddig nem sejteti benne a munkástömegek érzelmeinek korlátlan gyuróját. De mély intelligenciát áruló barna tekintete, mefisztói mosolya és természetesen csiszolt dialektikája, fellángzó rábeszélő készsége jelzi, hogy nagy tribün-nal állunk szemben.
Hosszú esztendő óta nemcsak a francia munkásmozgalmak vezetője és a francia központi munkásszakszervezet központi főtitkára, hanem a nemzetközi munkásmozgalmakban is aktív szerepet visz. Elénk debatter természetesen ismételtén áttörte a nyugodt tanácskozási és Nemzetközi Munkügyi Hivatal főtanácsában, ahol a francia munkáselemet képviseli.
— Nincs sok időnk elmélkedni — szólott Jouhaux, midőn megkérdeztük a munkanélküliség problémája felől, — mert a világ cselekedeteit vár tőlünk.
Tízmillió munkanélküli nyomorog Európában és Genfben csak a teóriánál tartanak. Bár nem óhajtom alászállítani annak a tagadatlanul nagyérdemű munkának az értékét, amit a Nemzetközi Munkügyi Hivatal végzett, midőn ráadta magát a munkanélküliség kérdéseinek a tanulmányozására. A kiküldött bizottság jelentése olyan okokat említi föl a munkanélküliséget előidéző tényezők gyanánt, amelyek az általános világ gazdasági válság sorsát is megpecsételték. Különösen kiemelték ezek közül az utolsó évtizedben nagy arányokat öltött általános racionalizálásnak a munkanélküliségre gyakorolt nagyarányú befolyása.
— Ez szép, de midőn tettekre kerülne a sor, megálljt kiált felénk a munkaadók merev felhangja. Mit ajánlanak a patronok? (Soha nem mondaná kapitalisták. Csak így: patronok.) A fizetések csökkentését és ilyenformán a termelési költségek mérséklését ígérik... Azt hajtogatják, ha egyszer redukálni tudják a termelési költségeket, életképebb lesz az ipar.
— De ha az igazságot kutatjuk a munkaadók okoskodása mögött, azt kell elbírálnunk elsősorban, hogy mielőtt log megélni a munkás, ha csökkentik a fizetését?
— Hisz eddig is tapasztaltuk, hogy az iparban nagyban átlagosan csökkentése nem volna maga után az életfennmaradáshoz szükséges árleszállítást. Azzal is érvelnek, a munkaadók, hogy Amerikában is válság van, ahol pedig megfelelőbb javadalmazásban részesülnek a dolgozó osztályok. Amerikában nem azért érezni a válságot, mert igazságosabb volt a munkások bére, hanem mert a gazdasági életet hatalmába ejtette a tözsdei spekuláció.
Szemfényvesztés Amerikára hivatkozni, ahol a munkabérek 2 százalékos emelése idején 14 százalékkal ugrott föl az iparvállalatok részvényeinek árfolyama.
A munkáscsoport világosan megformálta követeléseit, amelyek teljesítésétől várjuk a munkanélküliség csökkentését. A túltermelés és a racionalizálás által elért termelési felesleg, a válságok hatását úgy kell kiegyensúlyozni, hogy rövidebb munkaidővel vezessünk be. Azután józanabb feltételek, magasabb munkabérek közé kell juttatni a dolgozó tömegeket, különösen olyan országokban, ahol kiváltképpen alacsonyak a fizetések, hogy ily módon a munka szentségét megóvjuk a méltatlan konkurenciától. A magasabb munkabér elindít egy egészséges folyamatot, a fogyasztás kibővülését és gyarapodását, ami hasznára válik az iparnak is, mert nagyobb lesz a kereslet.
Csak úgy égnek szemei a lelkesedéstől. Néhányszor hevesen a kezem után kap és úgy szeretné belém kaparni a szuggesztióit. Tényleg Mefisztó volna ez a mosolygó „bunhomme”?
Oroszországra terelem a szót. A II. Internacionálé nem barátja a harmadiknak. „Nem járult-e hozzá a munkanélküliség emelkedéséhez az orosz dumping?” — ez volt a kérdés.
— Dumping? — mormolja. Jó... de mi az a dumping? Ocsóbban adni el árut a külföldön, mint amennyibe az előállításba került — oda-haza. De ki mondhatná meg, milyen költségek mellett termelnek Oroszországban? És milyen munkabérekért fizetnek...? Nehéz mindent a dumpingre tolni.
Közbevetjük, hogy a hatalmas orosz áru-ajándéktömegnek az európai piacra özönlése mégis hozzájárult a krízis elmélyüléséhez.
Jouhaux elgondolkodik és nem felel. Majd pillanatok múlva gyorsan így szól:
— Annnyira elgyöngült az orosz tömegek vásárlóképesége, hogy az orosz piac megnyitásától hiába lesünk gyógyírt sajnó bajainkra... Az európai kormányoknak maguknak kell a cselekvés terére lépniük és munkalehetőséget teremteni! Nemzetközi közmunkákra gondolok, a munkásvándorlás liberálisabb szellemében való kezelésére és a munkapiac rendszeres megszervezésére. Ha az emberiség széles rétegei elkeseredéstől mentes józan kedvvel láthatnak napi munkájukhoz, újból fölvehetjük majd a produktivitás és a virulás fonalát.
Ehhez a szépenességre kinyilatkoztatáshoz sehogysen illet a mefisztói mosoly, amellyel befejezte az érdekes csevegést.
— Voilá...
Kedélyes operettalkitást nyújtott a tárgyaláson Hans Vogel, egy ezüsthajú öregúr, aki a német munkaadókat képviselte. A munkanélküliség megoldási lehetőségeiről adott választ ebben foglalom össze:
— Csak a termelési költségek és a közvetítő kereskedelem költségeinek csökkentése által lehetne megoldás felé terelni a munkanélküliség problémáját, mert csak ilyen módon lehetne kibővíteni a fogyasztótömegeket és felvőképesebbé tenni a piacot.
A freskódíszes, monumentális palotát füst és zsivaj tölti be. Beleütközöm egy csontos szikár angol urba, Mister John Hilton-ba, aki az angol kormányt reprezentálja a Nemzetközi Munkügyi Hivatal főtanácsában.
— Good morning — köszön szívélyesen, fölteszi a szemcsipetjét és csak annyit mond:
— Mielőtt a munkanélküliség orvoslasi módszereit kutatnánk, pontosan és minden ellentmondást kizáróan meg kell állapítanunk, milyen összetevői vannak a válságban a munkanélküliség problémájának? Az arany válsága bénította-e meg a munkatempót, vagy a tökéletes, modern gépek szorították ki a műhelyekből az eleven erőket?
A tanácsteremben nagyképpen folyik a szó a milliók és milliók lelkébe hasító kérdés: a munkanélküliség körül. A szélesívű ablakon át a parkra téved a tekintetünk, ahol egy kertes sörpörgő jövedelmén, nem törődve a B.I.T.-vel, a válságokkal és a racionalizálással. Megtömködi pipáját, sercint egyet és boldogabb, mint ezek az urak idebenn a szivarfüstben, amit szinte vágni lehetne, olyan vastag...
Seldner Imre
Közlösvári Központi Egyetemi Könyvtár

Arca
kissé színtelen!

Siessen a természet segítségére és használja a „Khasana Superbe-Creme”-et. Ez a narancssárga széptőkrém (nem festék!) a bőrön azonnal átváltozik és megadja minden arcnak a neki való színárnyalatot. Senki sem fog szín valódiságában kételkedni. Nincs olyan arcfesték, mely azt a valódi egyéni hatást nyújtana, mint a „Khasana Superbe-Creme”. Minden arcot megifjít és megszépít, mindegyiket másképpen, mindig egészen az illető egyéniségének megfelelően. Csak még a „Khasana-Superbe-Ajakpirosító” hat ugyanígy. Szájának fiatalos üdéséget kölcsönöz. Ajkait kelőleg színesíti meg, sem igen erősen, sem igen gyengén. „Khasana Superbe-Creme” és „Khasana Superbe-Ajakpirosító” idő-, víz- és csók-állók és használatuk mégis bárki számára felismerhetetlen. Csak szappanos mosással távolítható el a színe.

KHASANA SUPERB

KHASANA Superb-ajakir rud névvel: ben Lei 70.-, Elegans csavaros hüvely kettős tartalommal Lei 110.-, kihúzható Lei 70.-, Superb arcpirosító tépelyben Lei 70.-, Khasana széptő szerek ismertek az egész világon.

Tegyen még ma kísérletet egy kis csomagolású Khasana-Superb-ajakir ruddal (Lei 26.-) és arcpirosítóval. Mindenütt kapható! — Beszerzési forrásokat kívánatra szívesen küldünk.

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M. - London
Vezérlerakat Románia részére: »Gea» Kray, Timişoara

Ai favoritok győzelmével kezdődött a magyar ligabajnokság

Budapest, február 16.
Két hónapi téli szünet után újra megindult a magyar labdarugásban a bajnoki pontokért való küzdelem. A tavaszi bajnokság ugyan kissé kedvezőtlen előjelek között indult, mert hatalmas havazás fenyegette elmaradással a mérkőzéseket. Szorgalmas hólapátolás árán mégis sikerült az első forduló lebonyolítása.
Általában megállapítható, hogy a papírforma szerinti favoritok biztosan tartották kézben a mérkőzéseket és győztesként végeztek. Az egyetlen meglepetés a szombati meccsen történt, melyen a III-ik kerület váratlanul elvázott a Budai „11” ellen.
A tegnapi bajnoki nyitányról távirataink a következőkben számolnak be:
Hungária-Bástya 5:1 (2:0).
A Hungária tízperces fölénye után a Bástya is felnyomult, azonban eredmény nélkül. Az első gól a 27-ik percben Hires lövéséből jut a szegediek hálójába. A 34-ik percben Skvarekról a labda ismét hálóbá pattan. Félidő: 2:0. — Szünet után erős Hungária akciók következnek. A Bástya a 7-ik percben rugja egyetlen gólját. Harmat kiugrik és 2:1-re javít. A 21-ik percben Weber váratlanul gólt rug. Ezután hullámozó a játék. A 24-ik percben Hungária támadás, mely Hires révén újabb gólt eredményez. A mérkőzés utolsó percében kavargás a szegedi kapu előtt, melyet Kalmár ügyesen kihasznál és góllá értékesít.
Újpest-Vasas 5:3 (3:0).
Az Újpest teljes biztonsággal kezelte ellenfelét és pillanatig sem volt kétséges a győzelem. A hetedik percben Avar szerzi meg a vezetést. A 23-ik percben Possák a második gólt rugja, majd a 31-ik percben ugyanő szerzi meg a harmadik gólt is.
A második félidőben a Vasas nagy erőt fejt ki. A 9-ik percben Renner 3:1-ra szépt. Újpest támad és a 11-ik percben Spitz labdája benn tancol a Vasas hálójában. A 28-ik percben Renner lövése újra gólt eredményez. A 35-ik percben Stanzl megszerzi a harmadik Vasas gólt. 4:3! A 43-ik percben Possák 5:3-ra beállítja a végeredményt.
Ferencváros-Sabaria 1:0 (0:0).
A mély talajon nehezen indul a játék. A csatásokok tehetetlenek a sárban. Az első félidő ennek következtében eredménytelenül végződik. Szünet után a hetedik percben kavargásban Szedlacek rugja a mérkőzés egyetlen gólját, mely egyben két bajnoki pont elnyerését jelentette a Ferencvárosnak.
Kispest-Nemzeti 1:1 (1:1).
A Nemzeti gólját az ötödik percben Czétényi szerzi meg. A 28-ik percben azonban Paczolai egyenlít.
Budai „11”-III. kerület 3:1 (1:1).
A tavaszi forduló első vasas meglepetése. A mérkőzést szombat délután játszották le, mely a budaiak váratlan győzelmét eredményezte.
Debrecen:
Bocskay-Pécsbaranya 6:3 (3:2).
A debreceni csapat megérdemelten győzött. Ellenfele különösen a második félidőben teljesen összeroppant.

Befejezték a ping-pong világbajnokságot

A magyar versenyzők nyertek az egész vonalon

Budapest, február 16.
Az asztali tenisz világbajnokságáért folyó küzdelmek tegnap este ünnepélyes külsőségek között befejezést nyertek.
A verseny végeredménye a következő:
A csapat világbajnokság győztese Magyarország, tíz győzelemmel. Második és harmadik Anglia, Csehszlovákia 8-8 győzelemmel. 4. Svédország 7 győzelemmel. 5. Németország 6 győzelemmel. 6. — 7. Lettország, Ausztria, egyenként 5 győzelemmel. 8. Románia 3 győzelemmel. 9. Jugoszlávia 2 győzelemmel. 10. Litvánia 1 győzelemmel. 11. India, győzelem nélkül.
A férfi egyes világbajnoka Szabados Miklós Magyarország. 2. Barna Győző Magyarország. 3. Madjaroglu Nemzetlenség, és Kovács Magyarország.
A női egyes világbajnoka Mednyánszky Mária Magyarország. 2. Müller-Németország. 3. Sipos Anna Magyarország. 4. Gál Magda Magyarország.
A vegyes páros világbajnoka a Szabados-Mednyánszky pár Magyarország. 2. Barna-Sipos magyar. 3. Bellák-Komáromy magyar. 4. Glanz-Gál magyar.
A férfi páros világbajnoka Szabados-Barna pár Magyarország. 2. Kelen-Dávid magyar. 3. Lauterbach-Svoboda Csehszlovákia. 4. Liebste-Fehér Ausztria.
Az egy hétig tartó küzdelmeken részt vett számos külföldi versenyző tisztelőtérre nagyszabású diszlokómával zárult a verseny. Cluj-Napoca.

zárta a nyitkozást Stern

Közgazdasági Lapok

A ROMÁNIAI FAIPAR VÉGVONAGLÁSA

A tűzifa kedvezményes ekszportfuvardíjait kiterjesztik az összes fűrészfűrűre

Dumitrescu erdőügyi inspektor megdöbbenő jelentése a romániai faipar helyzetéről

Brassó, február 16.
Románia faipara, mely az ország egyik legjelentősebb iparága, haldoklik. Ezt bizonyítja a megdöbbenő adatokkal az a jelentés, amelyet I. Dumitrescu erdőzeti felügyelő terjesztett a kormány elé, azzal a kéréssel, hogy tegyen valamit Románia erdőgazdaságának a megmentésére. Dumitrescu inspektor megállapítása szerint az ország 12 legnagyobb puhafafaját, amely az össztermelés 25 százalékát képviseli, 1929-ben egy millió 636 ezer köbméter anyagot vágott, 1930-ban már csak 649 ezer köbmétert.

Egy másik statisztika szerint a háború óta

évente átlag mintegy 6 millió köbméter puhafát vágta az országban, amely mennyiség 1929 óta 3,5 millió köbméterre esett vissza. Az iparügyi minisztérium által összegyűjtött adatok azt mutatják, hogy 1929-ben a fűrészfűrű export 1 millió 113 ezer tonnát tett ki 3 millió 740 millió lej értékben, viszont 1930. első kilenc hónapjában a kivitel csak 634 ezer tonnát tett ki 1 millió 735 millió lej értékben. Az elmúlt év utolsó negyedében feltétlenül kevesebbet exportáltak, mint az előző három évnegyed középátlaga, vagyis meg lehet állapítani, hogy a kivitel 1929-el szemben legalább másfélmilliárd lejjel kevesebb volt.

Nincs fűrészfűrű kivitel

A galaci, braillai és konstancai kikötők adataiból az derül ki, hogy ezeken a kikötőkön 1929-ben 1 millió 123 köbméter fűrészfűrűt exportáltak, 1930-ban 928 ezer köbméter. Mindezek a számok azt is mutatják, hogy a fűrészfűrű, Németországba, Magyarországra és más országokba irányuló exportot, amelyet szárazföldi úton, vagy a Dunán bonyolítottak le, teljesen megszünt. De nemcsak mennyiségileg esett vissza katasztrofálisan a kivitel, hanem az árak szintjében is súlyos veszteségek érték a fűrűt. Míg 1929-ben egy köbméter fűrészfűrűért még 1600 lej lehetett elérni, tavaly már csak 1300 lej fizettek a külföldi vevők, 20 százalékkal kevesebbet. Sőt, ha tekintetbe vesszük, hogy 1930-ban a kivitt fűrű minőségileg sokkal jobb volt, mint 1929-ben és, hogy az elmúlt év utolsó három hónapjában még alacsonyabbak voltak az elért árak, ez a vissza-

esés 30 százaléknál is nagyobb volt.

Az egyiptomi importőrök, valószínűleg az orosz dumping hatása alatt, kartellbe tömörültek és kimondták, hogy Romániától csakis legjobban minőségű fűrűt fognak vásárolni. Emiatt, valamint a belföldi eladás hirtelen visszaesése miatt a favállalatok raktáraiban óriási készletek maradtak vissza. Szakbeszélés szerint a fűrészfűrű gyári raktáraiban legalább 2 millió köbméter készfűrű hever és vannak cégek, amelyeknek egyetlen raktárában 100 ezer köbméter anyag fekszik eladatlannul. Ez a magyarázata annak, hogy a fűrészfűrűanyagok ára állandóan esik és például az egyik legnagyobb erdélyi fűrűtermelő cég legutóbb 50 százalékkal ment le egyszerre az árakkal, abban a reményben, hogy hátha ilyenformán megszabadulhat óriási készleteitől.

Az orosz dumping — nem mese

Az exportnál egyre súlyosabban érezhető az orosz fa verseny. Az orosz dumping nem mese, ahogyan egyes körök szeretnék feltüntetni, hanem szomorú valóság, amellyel a román faipar lépten-nyomon találkozik a külföldi piacokon.

Most például az oroszok a Földközi tenger mentén próbálnak fantasztikus mennyiségű fűrűt elhelyezni, hogy megszerezzék ezeket a piacokat is, amint azt Angliában és Hollandiában tették. A belföldi forgalomban a fogyasztási krízis, mint a gabonára esésének következménye, úgy látszik még mindig nem érte el a csúcspontját.

A háború előtt a fűrészfűrű átlagára ötven ezer lej volt, ah feladálállomás, akár exportra, akár belföldi szükségletre, vagyis 1625 lejes stabilizált lej. Ezzel szemben az exportára ma 1300 lej alá esett, a belföldi forgalomban pedig 1100 lej alá esett egy köbméter anyag.

Mindezek alapján a jelentés azt állítja, hogy az erdőfűrűtermelések és fűrűfűrűk sokkal súlyosabb helyzetben vannak, mint a mezőgazdaság és így a hegyvidéki lakosság is sokkal rosszabb helyzetben van, mint a termő vidékek lakossága. Ha számításba vesszük, hogy egy köbméter fűrűanyag a kitermeléstől a fűrűszárazítáig átlagosan körülbelül 250 lej munkabért igényel, az a tény, hogy tavaly négy millió köbméterrel kevesebb fűrűanyagot vágta, mint az előző év, esztendőben, azt jelenti, hogy az erdővidékek lakossága 1930-ban egy

milliárd lejjel kevesebb bért kapott, mint az előző években.

Tekintettel arra, hogy ezek a bérek ma sokkal alacsonyabbak, azonkívül pedig a hegyvidéki fűrűtermelés teljesen szűnt meg, az ottani lakosság munkabérében 2 milliárd lejjel kevesebbet keresett az elmúlt évben, mint máskor.

Hogyan lehetne a faipart talpraállítani?

A faipar talpraállítására Dumitrescu inspektor azt javasolja, hogy a kormány szállítsa le a közterheket, a vámokat és községi illetékeket, ugyancsak a vasúti fuvardíjakat, szervezze át a gőzhajószolgálatot a fűrűszárukereskedelem szükségleteinek megfelelő formában, korrigálja azon államokkal kötött kereskedelmi egyezményeinket, amelyek túllélik fűrűszáruk vásárlóinak, szervezze át a nemzeti exportintézet erdőzeti osztályát, végül javasolja a fűrűtermelő vállalatok egyesületének megszervezését, amely az állammal együtt az ország erdőzeti érdekeinek fejlesztésén dolgozna.

Ezek az intézkedések kívül a termelési költségek leszállítása érdekében feltétlenül szükségesnek tartja a jelentés a fűrűárak csökkentését, amelyek ma egyáltalán nincsenek arányban a piaci helyzettel. Ez csak az állami erdősegeknek van így, mert a magánkézben lévő erdősegekben a gömbfűrű ára automatikusan leszállt a kereslet és kínálat törvénye alap-

ján. A fűrűgömbfűrűnek ma ugyyszólván semmi ára nincs. Bukovinában 80 lejért kínálnak köbméterenként olyan fűrűt, amelyért 1929-ben még 400 lej fizettek. A nagy készletek miatt a fűrűszáruk nem vásárolnak ma gömbfűrűt és így az erdőfűrűtermelő vállalatok kénytelenek a már

Földalatti vasut építésére kapott külföldi ajánlatot Bukarest

Központi vásárcsarnok 12.000 négyzetméter területen

Bukarest, február 16.
Egy külföldi tőkes csoport ajánlatot tett Bukarest fővárosnak, mely szerint hajlandó volna koncessziók fejében a főváros közepén keresztül folyó Dumbovica patakot befedni és az így nyert 12.000 négyzetméter területre központi vásárcsarnokot építeni.

A vásárcsarnok száznolcvan üzlethelyiségből és több hatalmas árusító-teremből állana, nyugati mintára felszerelve.

A külföldi tőkes csoport ajánlatában rámutat arra, hogy ezzel egyidejűleg haj-

régebben megvett erdők vágatását elhagyhatnák, de új erdőket sem vesznek. A munkabérek és fizetések a vállalatok gyakran 30 százaléknál is nagyobb összeggel csökkentették, azonkívül igen tekintélyes számú alkalmazottat kénytelenek voltak elbocsátani. Az általános költségeket is leépítették a végletekig. Még csak a kamatok azok, amelyek óriási százalékát teszik ki a termelési költségeknek, miután a faipar nagyszegű és hosszulejártú befektetéseket igényel. A kamatok átlagban a termelési költségek 10 százalékára rugnak, tehát a mai termelési viszonyok mellett feltétlenül szükséges a kamatleszállítás, mert különben nagyon könnyen megeshet, hogy a végén még a kamatokat sem fogják megkapni a bankok, amelyeknek a kamatpolitikája csak akkor volt indokolt, amikor a faipar aktív volt és nyereségre dolgozott. Ezen a téren a favállalatok bármilyen kezdeményezést szívesen vennének és hasznosnak tekintenének.

Egyszóval, maguk a vállalatok mindent megtettek a maguk részéről a termelés olcsóbbítása érdekében és most a kormányon a sor, hogy a fentebb felsorolt intézkedésekkel sietesen a haldokló faipar megmentésére. Dumitrescu inspektor a továbbiakban pontról-pontra kimutatja, hogy az erdőipar terhelő sokféle adó és illeték mennyivel drágítja meg a termelést, nem ritkán a törvénnyel ellenkező alkalmazás miatt.

A jelentés most van a kormány szakminiszterei előtt és amint feltétlenül megbízható forrásból értesülünk, annyi eredménye a faipar legújabb segélykiáltásának mégis lett, hogy rövidesen valószínűleg az összes fűrűszárukra kiterjesztik azt a Tariff Special 33 elnevezésű kedvezményes vasúti tarifát, amelyet nemrég a tűzfűrűre léptettek életbe, hosszú küzdelem után.

landó volna a kotroceni és a nagyvágóhid között földalatti vasutat építeni, amely átszelné a fővárost. Az építendő földalatti vasuton nem csak személy, hanem áruszállítás is volna lebonyolítható, amely a vásárcsarnok forgalmát könnyítené meg.

A tárgyalások a főváros és a tőkes csoport között kedvező mederben indultak meg, amennyiben a terv megvalósul, úgy Bukarest, hamarosan elfogja érni a rohamosan induló fejlődésében a világvárosok nivóját.

Kartell törvényt kér az erdélyi gyáripár a kényszerszindikalizálás helyett

Kolozsvár, február 16.
Az erdélyi gyáripárosok élénk részvétele mellett foly le február 15-én az UGIR kolozsvári körzetének ülése. Az ülésen főként két súlyos kérdés képezte megvitatás tárgyát.

Az egyik probléma Teianu pénzügyi államtitkárnak az a puccs-szerű kísérlete volt, amellyel a minimális adózás elvét akarta a román törvényhozásba becsempészni.

A gyűlés meglepődéssel vette tudomásul, hogy

ezt a javaslatot, amelyet a kamara már el is fogadott, a szenátus szakbizottsága és plénuma elutasította.

A kolozsvári UGIR-gyűlés kategorikusan elutasította a Manoilescu-féle javaslatot

Az erre vonatkozó határozat indoklása kimondja, hogy a szindikátusi kényszer nemcsak alkotmányellenes, de meg is drágítja majd a termelést. Erre való tekintettel

a gyáripárosok teljes egészében visszautasítják a Manoilescu-féle javaslatot és ehelyett a következőket kérik:

Szögezze le az iparügyi miniszter azt, hogy a termelés és fogyasztás egyensúlybához, valamint a drágító hatású túltermelés kiküszöbölése céljából a termelők szindikalizálása ma már társadalmi szükségesség, de ezeket a célokat, valamint azokon túl a szakszerű racionalizálást és az egészséges olcsóbbítást csak olyan szindikátusokkal lehet elérni, amelyek a szakmabeli viszonyok, a szakmabeli vállalatok fejlettsége, valamint sok más országos és helyi adottság eredményeképpen szabad kereskedelmi egyezmény alapján jönnek létre.

Az állami szerveknek a szindikalizálás terén csak kétirányú joga és kötelezettsége lehet. Egyrészt törvényes védelem alá kell helyezni az így létesült szindikátusokat és ezzel a kartelljogi kodifikálással, valamint a megengedett

A másik napirenden szereplő kérdés a Manoilescu-féle ismeretes kényszerszindikalizálási tervzet volt.

A gyáripár, minden állami beavatkozást, mint racionalizálási eszközt a leghatározottabban visszautasít. Hasonlóképpen a legerélyesebben utasítják vissza az erdélyi gyáripárosok a tervzet azon elgondolását is, hogy az ipari termékek árának olcsóbbítása érdekében az iparvállalatok árucikké szerezint üzleti szindikátusokba, vagyis kartellbe kényszerítendők, még akkor is, ha ilyen alakulatokat a maguk erejéből, vagyis szabad kereskedelmi meg-egyezőkkel nem tudnak.

módon létrejött szindikátusok tagjainak biztosítandó különleges állami kedvezményekkel siettetniük kell a szindikalizálás tempóját. A másik oldalon

az államnak szankciókat kell alkalmaznia azokkal a szindikátusokkal szemben, melyek nem megengedett, tehát nem egyezményes módon jöttek létre és így nem megengedett, vagyis nem racionalizálási és olcsóbbítási célokért alakultak, vagy dolgoznak.

Egy ilyen szindikalizálási, helyesebben kartell törvénytervezet létrehozását az erdélyi gyáripárosok nemcsak nem ellenzik, de annak előkészítő munkájából részt kérnek maguknak.

Tehát elérkeztünk oda, hogy maga a gyáripár kívánja a kartell törvényt szabókat kartellek megfékezésére

Követeljen kimondottan eredeti Olla-t mely évtizedek óta elismeri és vezető minőség!

SZÉKELY & RÉTI

Butoraink
Araink **Fizetési feltételeink**

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RT.
Marosvásárhely — Nagyszeben
BRASSÓ

STENZÁCIÓS

Arxén

REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(Minden jog tennitva.)

A harmadik Major Mari, Pápai Károlyné, Ravasz, rossz nyelvű nő. Faluszája.

Az izgalom és a kíváncsiság sodorta őket egybe. Azért jöttek, hogy megtudják, mi igaz a névtelen feljelentés híréből s abból, hogy csendőrök jöttek nyomozni Nagykomptra? Nem eshetik-e bajuk? Mi történt a Rácz Lidivel, azt monják, az ura éjjel félig agyonverte... Agybajos az a nő, most már úgy hallik, valóságos összeesküvést szervez a Zsuzsa ellen, nyaggatja a papot s három-négy asszonyt is felbujtott, hogy figyeljék.

Ezer és egy kérdésük volna, de nem jön ki a szó a szájukon. Mert csak a véletlen hozta őket így egybe, különben semmi közük egymáshoz. Egyik is tud ugyan a másik ügyiről, de csak sutytyomban, szóbeszéd formájában, nyíltan nem beszélgetik a dolgot. A Zsuzsával szeretnének tehát értekezni, egyedül, bizalmasan, tanu nélkül.

A Szendi Mariról folyik a beszéd, akinek a közelben lesz az esküvője.

— Tíz hold földet kap a Mari. Az urának is lehet tizenöt holdja. Hat be-főle szőlő. Nem fognak éhenhalni.

— Oszti még fáradni sem fog a Kovács Sanyi. Nem lesz sok dolga a Marival. Elvégezték helyette.

Lábra kap a pletyka árja. Egyik azt tudja, hogy a Marinak egy ügyvéd tet-tet a szepet Szolnokon, másik azt, hogy a Mari átjár az uradalomba, azt már nem lehet tudni, kihez, az ispánhoz-e, vagy pedig a fiatal báróhoz, a Gusztirhoz.

De szép lány, tagadhatatlan. S szerez is belőle.

A majomarcu Szijj Juli látta a Mari kelengyét. Nincs szebb a Gurovics kisasszonynak sem, pedig annak az apja 2300 holdon gazdálkodik a határban. Elég baj is ez a nagybirtok, attól nem tudnak terpeszkedni, hiába is gyűjtenék a pizt, ha nincs még tapodtatnyi eladó föld sem.

Pápainé a Mari ékszeréről beszél.

— Még az odvas fogát is arannyal huzatta be — mondja. — Teheti. Kikereste a városban.

Sőt még lehet az is, hogy az Ivánka méltóságos ur is, a képviselő...

Ezt csak úgy suttogják egymás fülébe. Mert csak lehet. Nem biztos. De valószínű. Legalább abból gondolhatja az ember, hogy az Ivánka a Szendiéknél szállott meg, holott mehetett volna a jegyzőhöz is, a paphoz is, vagy éppen a rektorhoz is. S azóta is lejött egyszer. Elég csudálatos. Egy idős ember ilyen fiatal leánnyal.

Fazekas Zsuzsa az asztalnál ül, maga mellé huzta a lámpát s annak a fényinél kötöget. Éles füllel hallgatja a pletykát, minden érdekli, de a társalgásba nem szól bele egyszer sem.

— Ni, a Rozi!

Takács Rozi hunyorgat a lámpa fényében. Kelletlenül néz körül, ő is egyedül akart beszélni a Zsuzsával.

— No nézd, hogy összejöttetek... talán lakodalomra készültek? Csak egy percre ugrottam át. Találtam egy kis finom tavalyelőtti szilvörömet.

Felemeli a felső szőttést és az alsónak a zsebéből kivieszi a félliter pálinkát.

— Neked hoztam volna, Zsuzsa...

A bába kurtán mosolyog Rozira, de a pálinkát meg sem köszöni. Hozzá szokott az ajándékokhoz. Dukál az neki, mint a rektor urnak a szalonna vagy a tojás.

— Hát jól ki vasalta... összetörte a csontjait...

A négy szempár a Rozira mered. Már tudják, kiről-miről van szó, de úgy tesznek, mintha nem hallottak volna semmit.

— Ugyan ki?

A Takács Rozi elengedi füle mellett a szót.

— Most kenegtettem meg a szeginyt...

— Kit te?

— A Lidit. A Székely Sándor feleségét. Az éjjel félig agyonütötte az embert. Az elülső fogát is kiverte. Olyan daganatok vannak rajta, mint az öklöm...

A Fazekas Zsuzsi abbahagyja a kötést s bandzsa szemeivel kétfelé mered előre. Hogyne, élet-halál harc az, amit a Lidivel vív. Most már lépten-nyomon szponkodik körülötte.

— Ötszáz forint kölcsönt vett fel a Székely Sándor Tabajdytól. Nyolc százalékos kamatra. Oszti berugott a nagyvendégfogadóba. Mikor hazatért, összetörte a Lidit, hogy miért nem hoz ő is pizt a házhoz...

A jószágos Rozi benne van a beszédben s nem sajnálja a részleteket sem.

— A vigin azt mondja a Lidi, az Isten algya meg a kezdetet Rozi, mi legyen a fizetség? A fizetség? — mondok — nem tartozol te, lelkem, semmivel, megfizetél már bőszesen a feljelentésben. Ugy hallom, csak a jegyző ur mentett meg a zsandároktól...

— A zsandároktól?... hát miféle feljelentésről beszílsz te, Rozi?

Adják a tudatlant, de már elérkeztek oda, ahova indultak. A névtelen levél, az őrző és az elmaradt nyomozás részletei pillanatok alatt kiderülnek. Nem kell sok magyarázat, hiszen nagyjában az egész falu tud mindent.

— A jegyzővel és a csendőrökkel nyomoztattam, ki írta a levelet! — szól közbe hideg fölénygel a Zsuzsa. — De nem jöttek rá... Pedig leültettem volna!

Mindnyájan fölélekeznek. Hát a Zsuzsa maradt fölü! Még ő nyomoztatott! Akkor nincs baj!

Hirtelen, egyesült erővel megkönyebbülten és lekendezve szidni kezdik a Lidit. Nincs kétség benne, ő tette.

— Nekem nem is tagatta! — mondja a jószágos Rozi.

Kitör belőlük mindaz az az indulat, amit a háromnapi félelem halmozott fel bennük.

— Kár, hogy nem ütötte agyon!

— És ha tetted is, Zsuzsa, kinek mi köze hozzája!

Ez a kérdés közelebb hozza őket egymáshoz. Valóban, kinek mi köze hozzá?

— Mikor ő egyedül volt másképpen volt? — sziszegi a Szijj Juli. — Ha ő nem csinálta, segítettek magukon az emberek. Mikor a Rácz Mari megesett, elment a Lidire, hogy segítsen rajta, Nem! Pedig unoka testvérek voltak. Erre a Mari kötötüvel szurt magába, et-től megmérgezte a vérit s három hétre rá meghalt. E jobb vót?

— Hát a Földváry Marcsa? — veti közbe Cseri Lajosné. — Az meg a városból hozott valami port, bevette, zsá-kot emelt, majd leugrott az asztalról. Utánna félévig feküdt, még ma se egis-siges.

Teljesen földoldódik közöttük a hangulat. Nem beszélnek a maguk esetéről, de hogy nekik is volt dolguk a Zsuzsával, az már beleértődik a társalgásba. A szelid, vallásos Cseri Lajosné össze-buik a majomarcu Szijj Julival, a jó-ságos Rozi Pápainéval, a falu szájával. Jó és rossz, csendes és hangos, zsupori és bőkezű egybeolvadnak itt a közösen elkövetett tilalmas cselekedet, nagy olvasztókemencéjében s akik azelőtt egymásra sem néztek, bizalmas, baráti közösségben szólnak.

A Fazekas Zsuzsa pedig ott trónol fö-löttük és rideg, gunyos fölénygel vizsgá-lja az asszonyait. Pedig ő nem olyan biztos a dolgában, mint ezek. Ő tudja, érzi azt, hogy a Lidi lezserelhetetlen, halálos ellenség, hogy a pap ott áll a háta mögött, főként az idősebbek között sokan rossz szemmel nézik őt, így még a fő szomszédja is, a Forintosné, hogy a büre száradjon le.

De bizonytalanságát nem árulja el, sokkal ravaszabb annál. Sőt erősíti a hangulatot.

— A jegyző ur aszonta, nyolca tönk an-nak, aki áskálódik...

Ez végeken felderíti az asszonyo-kat. Hogyne, a Zsuzsi csak tudja, mit akar a jegyző! A Zsuzsi... a jegyző...

Szemük összevillan. Tisztában vannak a dologgal.

Annyi esze van ennek az asszony-nak, hogy kölcsön lehetne kérni tőle. Keziben tart ez mindenkit.

A bába belseje alig bírja elviselni a Lidi elleni dühöt és gyűlöletet. Éveket áldozna az életéből, ha bosszút állhat-na a kókkadt, fanatikus, öregedő asz-szonynon, aki egyetlen igazi ellensége itt neki, ha ő nem volna, tiszta volna az útja, mint amikor az aszfaltos utcát megveri a zápor.

Szinte rázza és fojtogatta a szenvedé-lyes, utálkozó indulat, de kívülről még hanggal sem árulta el nagy viharzásait.

— Nekem semmi közöm a csendőrhöz, meg a jegyző urhoz, nem is ártom be magamat senki dögába, de nem tudom, minek köll egy-egy familiában három meg négy család?... Hogy nyelje az éh-koppot?

Felállott a székről és bandzsa szemeivel egyszerre nézett mind a négy asszonyra:

— Fentről a Gurovics birtoka. Két-ezerháromszáz hold. Még bérletbe sem ad egy hektárt nemhogy parcellázza. Lent a báró Kanizsai 200 holdja. Négy hatost fizetnek napszámba, de az ispán még a verítéket is levonja belőle. Jobbról az uraság, a Magos György vásárolni sze-retne, nem eladni. Ugy elzárják a határt, hogy még a madár is nehezen repül át, nem hogy gyarapodni lehetne. Akinek két gyerek van, az a földjét kétfelé osztja. Akinek három, az háromfelé. Mert hozzásszerezni nem lehet. Az egyiknek ad, a másiktól elvesz. Én nem avatkozom bele, de minek a sok család?

Az asszonyok feszülten hallgatták. Régi igazság az, amit a Zsuzsa mond, ők ma-guk is sokszor gondolták, csak nem ilyen értelmesen. A föld vágya, nyomorult te-hetelenségük, mely bezárta őket egy szűk, áttörhetetlen, körbe, a környező nagybirtokok nyomása égette őket. Szemük előtt játszódtak le a gyakori és vé-res tragédiák a birtokért. Apa fia ellen, anyja lánya ellen, testvér testvér ellen, mindenki mindenki ellen. Hát minek az embert szaporítani? A semmire...

— Igaz — folytatta Fazekasné — bal-kézről itt van a Tisza. Arra szabad az út. Senkise tiltja. Bele a vízbe.

Cserné magához vonta a babát.

— Disznót öttünk tennap — sugta a fülébe. — Ha elnizel majd hozzám, nem sajnálnék a szalonnájából.

Aztán hangosan hozzátette:

— Isten álgyon. Én már menek.

A többiek is felkészülődtek.

— Te Zsuzsa, — mondta halkán Szijj Juli — aztán látogass el a tojókáért...

Utolsó-nak Pápainé lépett ki az aj-tón. Kicsit hátramaradt s úgy szólt a bá-ba felé:

— Majd ha jégért megyünk a Tiszára, a szekeren erre küldtek egy zsákocska lisztet...

— A bába egyedül maradt a konyhában. Kinyitotta a kemence ajtaját és bele-bandzsított a tűzbe.

Mintha a paraszak csupa aranyból lettek volna.

Rettentő szomjuság égette vagyon és pénz után. Olyan magasan, okosan, ra-vaszul, bölcsen állott ez elzárt falu fö-lött, hogy mindent megérdemelt volna. Hiszen csak néhány szót kell szólnia és elöntik ezek, amit csak szem-szája ki-ván.

Nem félt senkitől. A paptól sem. Két gyereke van, az asszony állapotos, vagy megszokik ez, vagy megszökik. De a Lidi gyűlölete, üldözése, hajthatatlansá-ga izgatta

Csuklott az izgalomtól, ahogy rágon-dolt ellenfelére.

Egy félóra múlva benyitott a szobába.

(7-ik közlemény)

A férje, a göthös ült a asztal mellett és lapozta a kalendáriumot. A kislánya aludt.

— Aztán nyughas-sék! — szólt oda az embernek. — Kinézek.

A kapitány nem parancsol egyszerű-ben és természetesen, megfőlebbez-hetetlenbül a komiszbakának, mint a hogy ő kimondotta ezt a nyughas-sék szót.

Azt jelentette ez, hogy az ember mara-djon vesztig, üljön helyébe, ne mozduljon, mert neki dolga van, kinéz...

A férfi meg se mozdult, lehajtott fejfe-l meredt a kalendárium fölé és ebben a mozdulatlan helyzetében felelte:

— Mennyél, ha dógod van...

Mintha beleegyeznek. Pedig szava volt, hangja se volt. Senki volt a háznál, nem is akart, nem is tudott volna egyedül lenni. Nem is létezett, a Zsuzsa élt helyette.

A bába felvette a kendőjét és kilépett az udvarra. Sötét este volt, borult az ég, holnapra biztos havazik vagy esni fog. A fene egye meg ezt a telet, hogy nem akar már enyhülni.

A kapuban, mely félig nyitva volt, egy sötét alak állott. Az asszony nyugodtan ment feléje, majd kezéből ellenzőt formált a szeme elé, mintha nem ismerné föl, ki rostokol a sötétben.

— Ni, maga az, Laji? Hát mána is erre került?

— Személyesen...

Mind a ketten tudják, hogy ennek a kérdésnek és ennek a feletlennek nincs semmi értelme. Hiszen erre kerül a legény már hetek óta minden este a Zsuzsa asszony is kifordul hozzája hetek óta minden este. Tudja ezt a férfi is, aki bent betűzi a kalendáriumot s tudja az egész falu, sőt sokkal többet annál mint meny-nyi igaz.

Zsuzsa nekidül a kapufélnek, kisse kő-csoran, kidüllesztve idomait, hogy azok a Rácz Lajos testit surolják. Az esti sötétben macskaszemekkel vizsgálja a legény elmosódó idomait. Az arca nem kellemes. A báránybőrkuccsa alól, melynek áporodott szegényszagát vizalaorral már messziről megszaglítja, kitetszenek a Laji arcának vonásai. Durvák ezek a vonások. Az orra tompa, az ajkai du-zadtak, álla előreugrik és pófacsoatja szélesek, szögletesek.

De egészen jótéti legény. A bába magában méricskéli, szemérmetlenül já-csik a gondolattal, mintha áru vagy tárgy lenne, egy próbálja elképzelni. Nem különösen, de tetszik neki.

— Kemény telünk van...

Mintha az időjárás érdekelne a legényt. Mintha azért csavarogna ide a késő esti órákban, hogy a Zsuzsától hallja, hideg van-e, vagy meleg.

— Ha így tart, megfagyunk Nagyhitig.

A legény érzi már az asszony melege-t. Nem annyira tisztátalan gondolatu, mint a bába, de az asszony tagjainak érintése már kábítja. A jegyzőre gondol, akivel a bába a falu szerint összeszűri a levelet. Átfut rajta a vak féltés.

— Április lesz, mire hernyózhatsz...

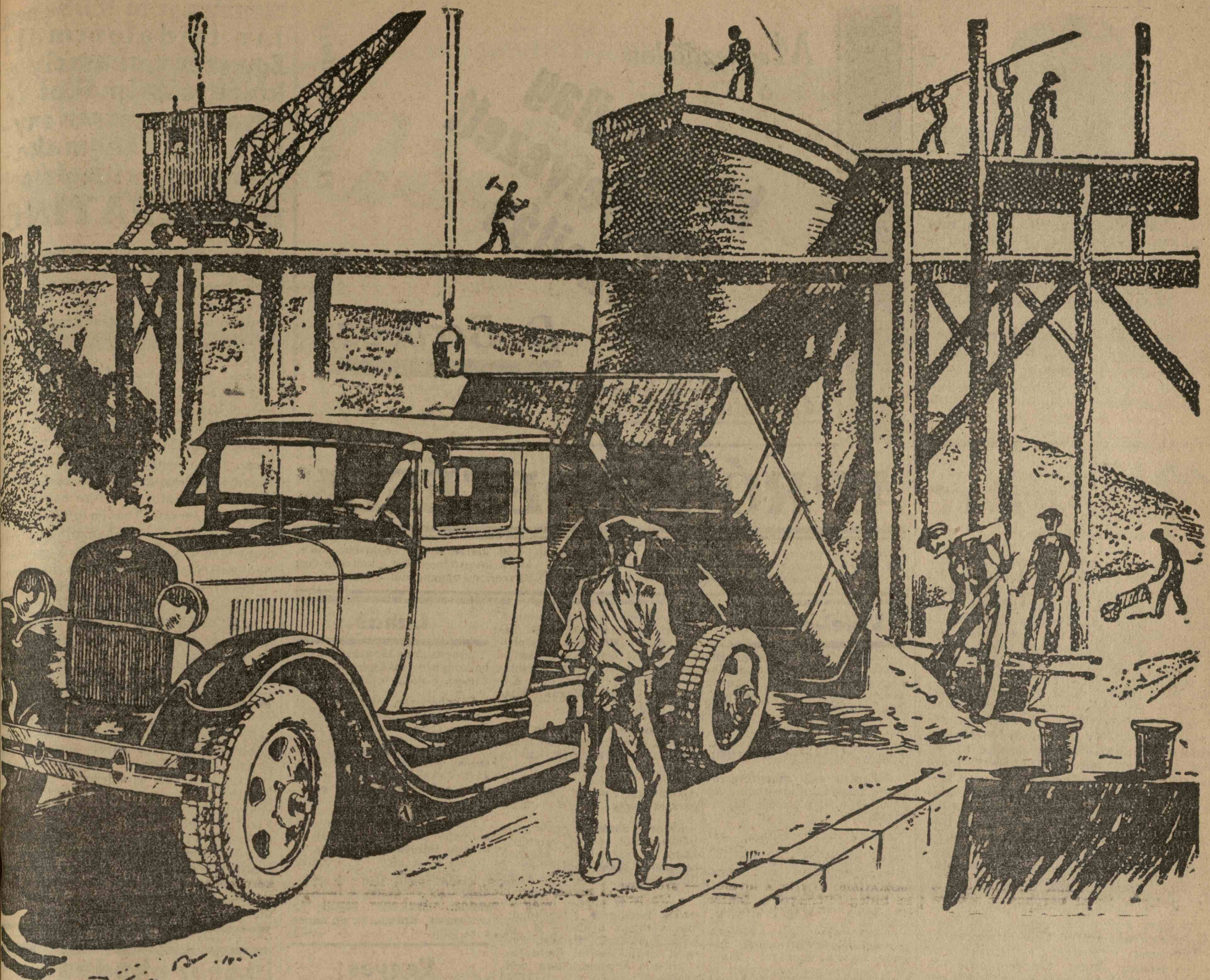
A Rácz Lajos szeretné elkapni a tor-kát, ha tehetné. Jól megszoritani, főbe vágni. Döglöm má' meg érte, gondolja magában, e meg csak jáccik velem, oszt mással hentereg. A hernyózásról beszél, mikor ő télidőben itt kódiáskodik a kapu-jában.

— Nem hinném, hogy József-nap előtt nyithatnánk a szőlőtökeket...

A legénynek szorul a torka. Ha vele van a Zsuzsa, akkor a szőlő érdeklí. Bezzeg a jegyzőhöz maga jár le a köcsög, házára. Ambár mi köze van neki hozzá? Tartozik neki valamivel ez az asszony? Igirt neki valamit?

Uj előfizetők

az eddig megjelent folytatásokat di-j-talanul kapják. Fizessen elő a B. L.-ra, hogy mindennap rendszeresen olvas-hassa a legjobb romániai magyar la-pot.

Az új Ford camionnak nincsen vetélytársa

Árui szállítási költségeit csökkenti, ha olyan camiont használ, a mely anélkül hogy többbe kerülne, avagy többet fogyasztana, sokkal gyorsabb, sokkal erősebb és teljesítőképesebb, mint az ön kocsija. Ilyen az 1500 kg. súlyú új Ford camion. Ford gyártási politikájának az eredménye, a ki nem késik, kocsijait minden tökéletesítéssel ellátni, arra számítva, hogy óriási termelés és hatalmas megszervezése folytán

adhatja azokat a legalacsonyabb áron. Balról néhány legújabb tökéletesítés van felsorolva, a melyek által a Ford camionnal való szállítás olcsóbb, mint a bármely más kocsival való.

Győződjék meg sürgősen az 1500 kg. új Ford camion tulajdonságairól és ha könnyebb kocsira volna szüksége, úgy mutattassa meg magának az 1 tonnás camiont és az 500 kg-os camionettet.

Tökéletesített rendkívül erős chassis, megerősített központi travers-el.

4 sebességváltás; fokozott vonó és alkalmazkodó képesség.

Szabadonlengő hátsótengely, konikus csavarkerék átvitelével.

16 tárcsás Cantilever hátsó rugók.

Erősített első rugók és tengelyek.

Hatásos fékek, megnagyobbított dobházak.

Lincoln

Fordson

FORDULJON BEMUTATÁS VÉGETT A LEGKÖZELEBBI FORD VISZONTELADÓHOZ

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

SCOTT-ot minden gyermek ismeri, mint sarkkutatót, de ép annyira ismeri, mint a csukamájolaj-emulzió feltalálóját is. Ez a szer a természettől alkotott összeállítású méz, zsír, foszfor, jó és vitamintartalmánál fogva a legideálisabb tápszer fiatalok és öregek részére 1-2 üveggel való proba elég ennek igazolására; ezer meg ezer bizonyítvány dicséri Scott-ot. Tegyen Ön is próbát a Scott-tal, meg fog lepődni annak hatásán, de kúrjen kizárólag eredeti Scott-ot gyógyszerárban és drogériá-

Rádió műsor

Szerda, február 18.

Bukarest. 15: Gramofon. 17: Zenekari hgv. 19: Rádiószabadegyetem. 20: Gramofon. 20.30: Francia nyelvoktatás. 21: M. Jelescu fuvolaművész hgv. 21.50: Felolvasás. 21.45: M. Jelescu hegedűhangversenye. 22.15: Al. Teodorescu zongora hgv. — Budapest. 10.15: A 4. honv. gy. szr. zenekarának hgv. 13.05: Eugen Stepat balalajka-zenekara. 16.30: Morse-tanfolyam. 17.15: Felolvasás. 18: Szabadelőadás. 18.25: Csóka Béla magyar nótákat énekel, Kurina Simi cigányzenekarának kíséretével. 19.30: Rádióamatörposta. 20: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Operaelőadás. Utána: Időjelzés, hírek, gramofon. — Bécs. 12: Silving-zenekar. 14.10: Gramofon. 16.25: Winternitz-zenekar. 18.30—21: Tudományos és szórakoztató előadások. 21: Enrici de Franceschi baritonista hgv. 22.40: Hírek, Dostal-zenekar. — Königs wusterhausen. 18.30: Klasszikus és romantikus operettek. 21: Zenés hangjáték. 22.10: Szimfónikus hgv. A. Bruckner VI. szimfóniája. Utána: Táncczene. — Varsó. 20.25: Gramofon. 21.30: Kamara-zene. 23.15: Gramofon. — Osló. 21: Zenekari hgv. 23.35: Táncczene. — Milánó. 21.45: Kamarazene. 23: Operettrészletek. 24: Táncczene. — Prága. 21: Szimfónikus hgv. — Róma. 21.45: Operaelőadás. — Stockholm. 20: Kerstin Torlind ének hgv. 20.45: Katonazene. 22.40: Táncczene. — Belgrád. 21.50: Prága. — Kattovicz. 18.45: Zenekari hgv. 21.50: Esti hgv. — Stuttgart-Mühlacker. 22: Hgv. a rokokó zeneszerzőinek műveiből. — Königsberg-Heilsberg. 19.30: Gordonka hgv. 21: Operaelőadás.

A brassói munkanélküliek segélyezésére hivatott törvényhatósági bizottság.

No. 99—1931. sz.

ARLEJTÉSI HIRDETMÉNY (mészárosok részére.)

A hus- és szalonnaárak esése folytán a brassói munkanélküliek segélyezésére hivatott törvényhatósági bizottság az általa segélyezett munkanélküliek részére kiosztandó hus- és besózott fehér szalonna szállítása végett (hetenként körülbelül 600 kgr. hus és 600 kgr. szalonna) új árverést tűz ki.

Ezen élelmickek a bizottságtól kapott bonok ellenében a munkanélkülieknek lesznek kiszolgáltatva. A bonok 15—15 naponként fizetés ellenében be lesznek váltva.

A zárt ajánlatok legkésőbb folyó évi február hó 21-éig délelőtti 12 óráig a bizottságnál be-terjesztendők, azaz a bizottság titkárnak (városi tanács I. em. 4. ajtó) átadandók.

Bővebbi felvilágosításokat a bizottság titkáráról lehet beszerezni.

Brasov, la 12. Februarie 1931.

Cuteanu m. p. Dr. Popovici m. p.
polgármester, mint elnök. bizottsági titkár.

IDEAL-kávé

D. DANIELIAN

Királyi udvari szállító
BUCUREȘTI, Strada Carol 37.
Telefon: 347—70.

Fiókok Str. Sit. Nicolae Selari No. 7.
Telefon 315-93. Str. Poincare No. 1. (volt Academiei-u.) Telefon: centrale IL 382-77

Egyedüli kávékereskedések, melyek naponta friss árut hoznak forgalomba a legjobb minőségben En-gros árakban.

10 B. L.

Megkezdődött

hatóságilag engedélyezett kiárúsítás

D. Berbecar

divat-, selyem- és
kézműáru üzletemben

BRASSO,
Str. Voivodul Mihai 7.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

PEKEK FIGYELMEBE! Olvasztott vaj 57 lejért kisebb-nagyobb tételekben utánvét mellett kapható Borra Meresti, jud. Odorheiu. 11620

Üzletberendezés portállal, eladó. Ugyanott szobák kiadók. Brassó, Széles-utca 14. 11604.

Jókarban levő szandálvarró-gépet megvételre keresünk. Cím 11602 sz. alatt a brassói kiadó-hivatalban.

Fekete ebédlogarnitúra, valamint nagy antik tükör, olcsón eladó. Brassó, Avram Jancu-u. 4. sz. 11585

Antik, faragott szalongarnitúra olcsón eladó. Brassó, Szítás-utca 45. b. 11584

Kölcsönkönyvtár német, magyar, francia és angol könyvek részben, vagy egészben 10 lejért kötetenként kaphatók, Krausz Paulina könyvkereskedés, Arad. 11667

Elköltözés miatt zongora olcsón eladó. Brassó, Tehénpiac 4. sz. I. 11661

Allás nyer

Idősebb ur keres ötven év körüli komoly házvezető nőt, ki ápolásban és háztartásvezetésben teljesen jártas, lehetőleg Marosvásárhely környékéről. Ajánlatok eddigi működés megjelölésével és fényképpel „Jó-gazdasszony” jelíggel a brassói kiadóba küldendő. 11573

Kerestetnek az egész ország területén ügynőknek hölgyek és urak. Állami-járadék kötvények részletben való eladásához. Magas kereseti lehetőség. Ajánlatokat Lázár Ignác, Gyergyószentmiklós. Gheorghe-ni, Str. Vörösmarty 76. sz. ké-retnek. 11625.

Intelligens urak kerestetnek magánfelek látogatására, magas jutalék ellenében, különböző vidékek részére. Szakkép-zettség nem szükséges. Ajánla-tokat Rudolf Mossehoz, Ko-lozsvár, kérjünk „Magas juta-lék” jelíggel. 11669

Gyermekszertető idősebb nőt keresek 1 és 8 éves kislányaim mellé anyahelyettesnek, ki a háztartást is vezesse. Német nyelvet beszélők előnyben. Ajánlatokat Zajontz Simon Fo-garasra kérek. 11665

Keressék autószerelőt és auto-génhegesztőt, műhelyvezetőre. Fiksz és százálekre, azonnali belépésre. Transilvania r. t. Udvarhely. 11664

Keressék azonnali belépésre csakis intelligens elárusítót, aki a román nyelvet is jól bírja. Ajánlatok fizetési igé-nyek megjelölésével Embacher-cukrászda Fogaras, címre kü-l-dendő. 11662

Tiszta, egészséges mindenest felveszek. Brassó, Noa nyaraló 17. 11663

Allást keres

Gyermektelen házaspár állást keres, esetleg mint házmester, a férfi vizsgázott soffőr. Érdeklődni Prinztinál, Brassó, Str. Regele Carol 32—40. 11575

FIATAL ZONGORISTANÓ öt éves jazz- és szalonzenekari praxissal, csellózik, harmóniu-mozik, havi gitározik, állást keres. Szatmár, Papp Géza-utca 41. 11568

ERDELYI, középkori nő, be-szél románul, magyarul, kitűnő-en főz, uriházhoz házvezetőnő-nek elmenne. Kisebb kaucióval bodegát, vendéglőt elszámo-lá-ra átvenne fűrdőhelyen is. Le-veleket „Vendéglősné” jelíggel A MA kiadóhivatala Marosvá-sárhely, továbbít. 11673

Lakás

2 szoba-konyha, veranda, szo-ba-konyhás lakások kiadók. Brassó, Katalin-u. 31. 11579

Üzlethelyiség, irodának is al-kalmas, központban, kiadó. — Brassó, Sütő-utca 4. 11579

KERESEK APRILIS 1-re 2 szoba, konyha, fűrdőszobás la-kást. Címeket „Modern” jel-jel-igére a brassói kiadóba kérek. 11670

Uccai butorozott szoba ko-molyabb nő részére kiadó. Brassó, Hátulsó-Kőbánya 23 sz. 11666

Kiadó április 1-re 3 szoba, fűrdőszoba, irodának, vagy garzon lakásnak, esetleg 2 részben is, Brassó, Szent János uca 23. 11671

Vegyes

FUCHS FOGORVOS, Buka-rest, husz évi praksissal Pá-risban, minden modern fogmun-kát végez București, Strada Berzel 35. 11166

Flőnyösebben fogják kiszol-gálni, ha vásárlásainál hivat-kozik lapunk hirdetéseire.

Házasság

Házassági céljából megismer-kednék földművelő és leá-nyos, nagy vagyonnal rendel-kező uriaszonyok, diplomás és előkelő társadalmi állású urak. Forduljon bizalommal diszkreten közreműködő iro-dámhoz özője igényeit és személy adatait Célfeljelte-len levelezés. Bizonny Ferenc közvetítő iroda Fenesvár 1. Str. Gh. Cosbuc No. 2.

Az „Ambrosi” Szőlő-oltványtelep

MEDGYES—MEDIAS
Fulajdonos: Dr. AMBROSI ALFRED
Szállít:
elsőrangú és garantált tisztasza szőlőolt-ványokat és amerikai alanyvesszőket.
Kérje új árjegyzékünket. 11411

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdávaltatának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600 évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba: negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (Halmágyi Pál) — Dév: Str. S. Barnauiu 10. (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófőhő-negyék részére Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Szt. György-u. 6. (Szabó Jenő). Nagyszeben: Strada Turnului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula). — Szatmár: Papp Géza-utca 15. (Kertész László). Szatmár- és Máranaros-negyék részére. — Szilágysomlyó: (Heller Ernő). — Temesvár: Berényi Lajos, Gátsor 22 a. — Torda: Str. Reg. Ferdinand 25 (Dénes József).

Megbizások felvételére és fizetések átvételére fenti helyi megbizottakon kívül a köv. központi meg-bizottak vannak feljegyezve: Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádás Jenő.

Menstruáció többé nem jár fájdalommal! Egy szer van, amely e kínos fájdalmakat is ugyanoly gyorsan eny-híti, mint a legmaka-csabb fej-és idegfájást: **ALGOCRATINE**

Heves, kibíratatlan, gyakran ismétlő-dő és szinte bódító fejfájás is 10 per-c alatt megszűnik az ALGOCRATINE mindig biztos hatása alatt. Egyenesen csodálatos e szer hatása menstruációs fájdalmaknál is. Menjen be bármelyik gyógyszerárba, vagy drogériába és kérjen egy doboz ALGOCRATINE-t. Vegyen be egy ostyát kevés vízzel, nézzen az órájára és állapítsa meg, hogy mi en gyorsan következik be a hatás.

ALGOCRATINE pompásan hat fej-, ideg-, fog-, menstruációs stb. fájdalmak, rheuma, ischias, grippe stb. esetén. Hatá-sa gyors és biztos: a szívre egyáltalában nem hat károsan. Tegyen próbát egy os-tyával akkor is, ha lehangolt és elfáradt nagy fáradalmaktól, vagy sok munkától. Azonnali megkönnyebbülést fog érezni. A készítmény tökéletesen ártalmatlan, a szervezet nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszer-tárban és drogériában eredeti, 8, 3, ille-tve 1 ostyát tartalmazó csomagolásban kapható.

A főzés gondja százezres, ha beteg-vagy gyengegyomruakat kell ellátni és kezésre, úgy, hogy ezzel a gyógyulást elősegítsük. Minden asszony többé-kevésbé született szakácsnő, de diétá-kosztot főzni — csak jó utmutató köny-vek segítségével lehet. Erre a célra ajánljuk: Dr. Szerb Zsigmond: Diéták szakácskönyv. (221.— lej), vagy: Dr. Sós Aladár, egyet. magántanár: A diéták konyha technikája (231.— lej) című könyveket. Pósta megrendeléseket azon-nal elintézzük. Brassói Lapok Könyvostálya.

Székrekedést,

aranyeret, vesebait, májbetegségeket, rheu-mát gyorsan és könnyen, anélkül, hogy a szervezetnek ártson, természet-es gyógymóddal gyógyít az

UNIVERSAL-TEA

Dobozonként 95 lej. gyógyszertárakban és drogriákban. Labor. „Malarin” Bukarest, Piața G. Cantacuzino 3.

Főnyépezőgépek, látcsövek

port és vadászaihoz, 8x, 12x, szolid kivitelben. Bármilyen javítás

ILLYES KÁROLY
BRASSÓ, KAPU-UTCA 40.

BERLITZ

magán nyelvkurzusok

Brassóban, Virágsor 10. I. em.

(a Banka Marmorosch Bank & Co. épületében)

Francia nyelvretek született párisi franciák által
Angol nyelvretek született londoni angolok által
Román nyelvretek született románok által. hasonlóképpen olasz és német nyelvretek stb.

A tanárok kizárólag saját anyanyelvükre tanítják.

Az első órától kezdve, a tanítvány csak azt a nyelvet hallja és beszél, amelyet meg akar tanulni.

Kezdfogalmak - Társalgás - Nyelvtan irodalom - Kereskedelmi levelezés

A kurzusok (külön órák és csoportok) azonnal kezdődnek.

Enikézések naponta 10—11-ig és este 4—9 óráig.

Piața Libertății (Virágsor) 10. I. em.

Február 18